

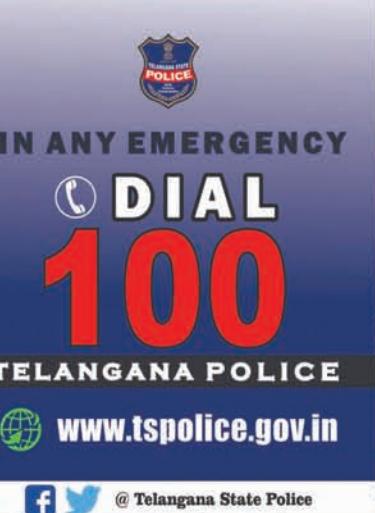
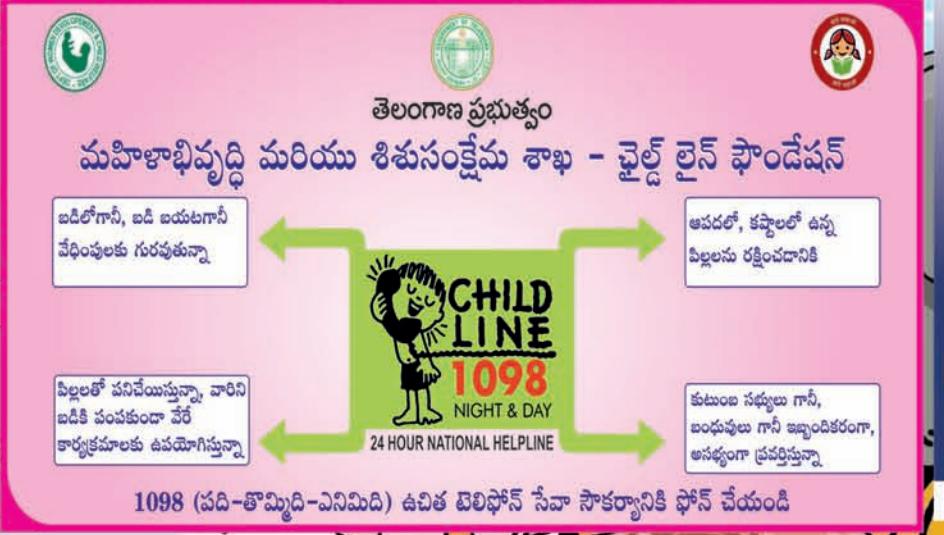
వెన్నెల - 1

తెలుగు వాచకం

అరోతరగతి

(ఇతర మాధ్యమాల వారికోసం)

Free

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాదు

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ

తెలంగాణ రాష్ట్ర చివ్వీలు

రాష్ట్ర అధికార ముద్ర

రాష్ట్ర జంతువు 'జింక'

రాష్ట్ర పక్షి 'పాలపిట్ట'

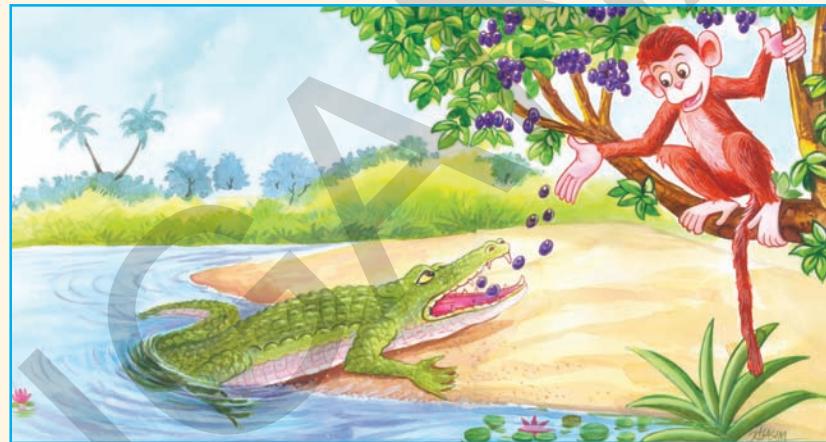
రాష్ట్ర వృక్షం 'జమ్ముచెట్టు'

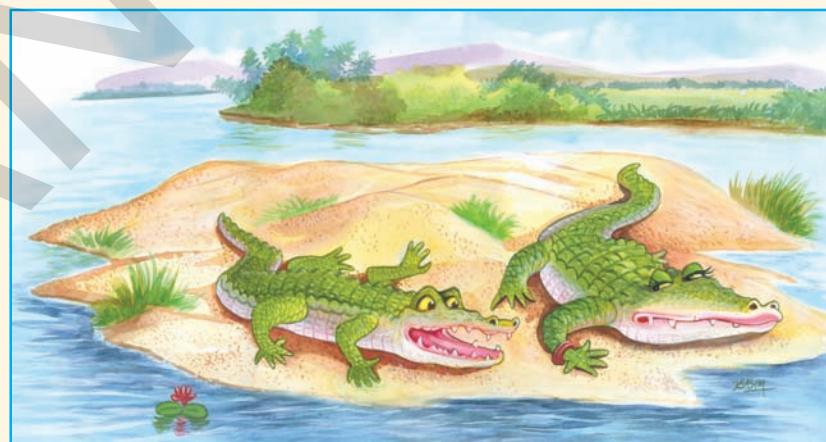
రాష్ట్ర పుష్పం 'తంగేడుపువు'

బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

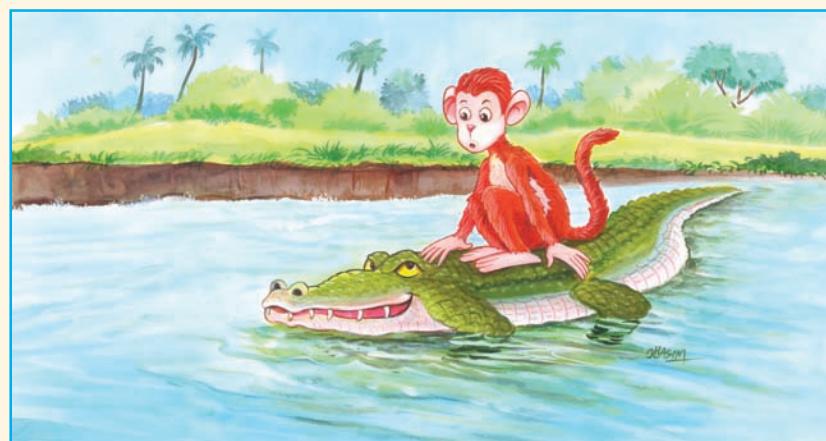
1

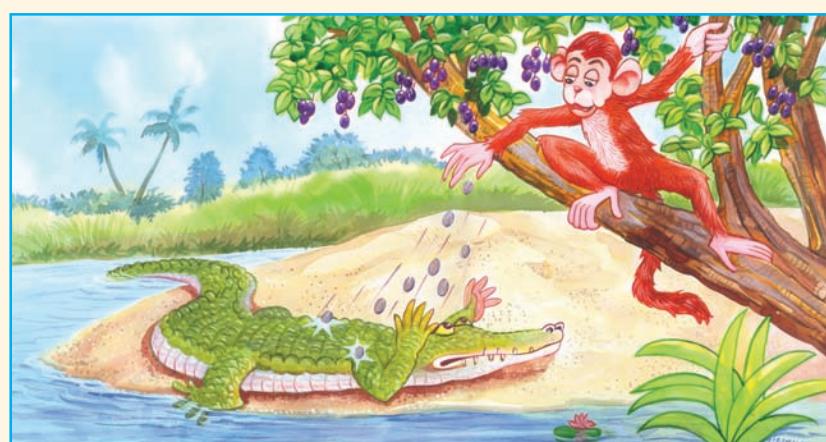
2

3

4

తెల్పుల - 1

తెలుగు వాచకం (ఇతర మాధ్యమాల వాలికోసం)

ఆరో తరగతి

సంపాదకమండలి

డా॥ సంబిని సిథారెడ్డి. అధ్యక్షులు, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ, హైదరాబాద్.

ఆచార్య ఎస్.ఐ.సంత్స్కారాయిణి, ఉపకులపతి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ దేశపతి శ్రీసివాస్. ప్రత్యేకాధికారి, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

ఆచార్య బస్తు అయిలయ్య. ప్రధానాచార్యులు, ఆర్ట్ కళాశాల, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్.

డా॥ దహగాం సాంబముల్లి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయవిద్య కళాశాల, వరంగల్.

సమస్యలు, విషయాలు

డా॥ ఎం.రమాదేవి

ఉపన్యాసకులు,
భాషావిభాగం, ఎస్.సి.ఐ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

సుపర్ట్ వినాయక్,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, తెలుగు పార్యవుస్తకాల కో-ఆర్డినేటర్,
ప్రా.పా., కన్నాల, మంథని (మం),
పెద్దపల్లి జిల్లా.

- చిత్రాలు :**
- 1) కూరెళ్ళ శ్రీసివాస్.** ప్రధానోపాధ్యాయుడు, జి.ఎ.ఎస్.పా. కుర్చైడు, నల్గొండ జిల్లా.
 - 2) ఉత్తుమ్.** చిత్రకారుడు, కార్పొనిస్టు, స్టౌర్ ఫీచర్స్, హైదరాబాద్.

పాఠ్యపుస్తక ప్రచురణ సమితి

బి. శేషుకుమారి

సంచాలకులు,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

పి.వి.శ్రీహరి

అదనపు సంచాలకులు,
సమగ్ర శిక్షా అభియాన్,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఎస్. వెంకటేష్వర శర్మ

సంచాలకులు,
ప్రభుత్వ పార్యవుస్తక ముద్రణాలయం
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

విద్యవల్ల ఎదగాలి
వినయంతో మెలగాలి

చట్టాలను గౌరవించాలి
హక్కులను పొందాలి

“నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ”

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రచురణ, హైదరాబాద్

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ చెందిన పాత్రాలు

© Government of Telangana, Hyderabad

*First Published 2016
New Impressions 2017, 2018, 2019, 2020, 2021*

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2021-22

Printed in India
at the Telangana Govt.Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2021-22

ముందుమాట

ప్రజల ఆకాంక్షలకునుగణంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం 2014 జూన్ 2వ తేదీన ఆవిర్భవించింది. మన సంస్కృతి, మన సాహిత్యం, మన చరిత్ర, మన వైభవం గురించి పిల్లలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. తెలుగు-ప్రజల దైనందిన వ్యవహారాల్లో తెలుగు భాషావినియోగం తప్పనిసరి. తెలంగాణలో నివసిస్తున్నవారందరూ తెలుగు భాషలో పట్టు సాధించాలి. తెలంగాణలో తెలుగు మాతృభాషగా కలిగినవారితోపాటు ఉర్దూ, కన్నడం, మరాఠి, గుజరాతీ, తమిళంతో పాటు ఎన్నో గిరిజన భాషలు మాతృభాషగాగల వారు నివసిస్తున్నారు. వీరందరూ తెలుగును తప్పనిసరిగా నేర్చుకోవాలనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగును తప్పనిసరి బోధనంశంగా నేర్చాలని 2018 మార్చిలో చట్టాన్ని చేసింది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోని అన్ని పారశాలల్లో తెలుగును విధిగా బోధించడం కోసం ఇతర మాధ్యమాలకు చెందిన, ఇతర మాతృభాషల విద్యార్థులను దృష్టిలోపట్టుకొని సరళమైన తెలుగువాచకాన్ని రూపొందించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందుకోసం ఈ వాచకం రూపొందింది.

పిల్లలందరికి జన్మతః భాషను నేర్చుకునే సామర్థ్యం ఉన్నదని భాషాకాస్తవేత్తలు తమ పరిశోధనల ద్వారా నిరూపించారు. ఏకకాలంలో ఒకబి కంబే ఎక్కువ భాషలును నేర్చుకొని వినియోగించే సామర్థ్యం పిల్లలందరికి ఉంది. ఏ భాషకైనా సంక్లిష్టమైన నియమాలు, కట్టుబాట్లు ఉన్నాయి. తమ పరిసరాలలో అర్థవంతమైన, సందర్భీచిత సన్నిఖేతాలలో భాగస్వాములైన పిల్లలు తమకున్న భాషాసామర్థాన్ని వినియోగించుకుని, పిల్లలందరూ భాష(ల)ను అత్యంత సహజంగా, సులవుగా ఆయా భాషల్లో తమ భాషా వ్యవహారాన్ని నిర్మిస్తున్నారు.

ప్రాధమికోస్తు స్థాయిలో పిల్లలు వారి వారి మాతృభాషా సామర్థ్యాలతో ప్ర తరగతిలోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. పీరికి మొదట తెలుగు భాషను పరిచయం చేయాలి, అనగా విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం నేర్చాల్ని ఉంటుంది. ఆ తడుపరి చదువడం, రాయడం నేర్చాల్ని ఉంటుంది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ‘వెన్నెల-1’ అనే పేరుతో ఆరో తరగతికి ఈ పార్వత్యస్తకాన్ని రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణసంస్థ రూపొందించింది. ఈ వాచకంలో నాలుగు విభాగాలో పిల్లలు విని ఆనందించడానికి ‘అమ్మ’, ‘సాన్న’, ‘మనమంతా ఒకటే’ గురించి అభినయ గేయాలు, ‘నీతి పద్మాలు’ ఉన్నాయి. రెండో విభాగాలో పిల్లలు మాట్లాడడానికి వీలుగా ఔనందిన జీవితానికి చెందిన సన్నిఖేత చిత్రాలున్నాయి. వీటి ద్వారా పిల్లలతో తమ గురించి, కుటుంబం గురించి, పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు, తీనుబండారాలు, పక్కలు, జంతువులు, ఇంట్లో పసుపులు, చిత్ర కథ మొదలగువాటి ద్వారా మాట్లాడించవచ్చు. మూడో విభాగాలో పిల్లలు చదువడం అభ్యాసం చేయించడానికి బొమ్మలు-పదాలు, వర్షమాల, పదాలున్నాయి. నాలుగో విభాగాలో పిల్లలు అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి సన్నిఖేత చిత్రాలతోకూడిన అభినయ గేయాలున్నాయి. ప్రతి పారంలో భాషా సామర్థ్యాలను, ఆశిస్తున్న అభ్యసన ఫలితాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అభ్యాసాలను చేర్చారు. ఇది వాచకంగా, అభ్యాస పుస్తకంగా కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

ఆరో తరగతి పూర్తయ్యేసరికి విద్యార్థులు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసన ఫలితాల జాబితా ఈ వాచకం ప్రారంభంలో ఉంది. ఇది ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు మార్చదర్శికా ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయులు ఈ వాచకాన్ని అర్థవంతంగా, సమర్థంగా ఉపయోగించడానికి వీలుగా ‘ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు’ ఉన్నాయి. ఆరో తరగతిలో తెలుగునేర్చుకునే పిల్లలు సంవత్సరాంతానికి తెలుగును విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం, సరళగుణించ పదాలు చదువడం, రాయడం పంచివి చేయగలగాలి. వీటిని సాధించడానికి ప్రతి పారంలోను వినడం, మాట్లాడడం, చదువడం, రాయడం, స్పృజనాత్మకత అనే పేర్లతో అభ్యాసాలు ఉన్నాయి.

మాతృభాషను బోధించుకున్నా పిల్లలకు ఇతర భాషను నేర్చడంలోనే ఉపాధ్యాయుల బాధ్యత మరింత ఎక్కువ. కాబట్టి తప్పనిసరిగా పిల్లలచేత మాట్లాడించడం, అవసరమైన బోధనాభ్యసన సామగ్రిని వినియోగించి వీలైనంతమేరకు వాళ్ల మాతృభాషతో అన్వయిస్తూ అర్థమయ్యేట్లు, స్పేష్చగా మాట్లాడే భాషావాతావరణాన్ని కల్పించాలి. అందుబాటులోని బాలసాహిత్యాన్ని పిల్లలచేత చదివించాలి.

ఈ పార్వత్యస్తక రూపకల్పనకోసం దిశా నిర్దేశం చేసిన గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రి, విద్యార్థామాత్యుల శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారికి, ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యాదర్శి శ్రీమతి రంజీవ్ అర్. అవార్ధ గారికి, సంపాదకమండలి సభ్యులకు ధన్యవాదాలు. దీని రూపకల్పనలో విషయసిద్ధులుగా సేవలందించిన భాషావిభాగ ఉపన్యాసకురాలు డా॥ ఎం.రమాదేవి గారికి, కో-ఆర్డినేటర్ శ్రీ సువర్ణ వినాయక్ ప్రధానోపాధ్యాయులు గారికి, పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులు, చిత్రకారులు, డి.ఎస్.పి., లేటేచ చేసిన వారికి అభినందనలు. ఈ పార్వత్యస్తకం భవిష్యత్ అభ్యసనానికి అవసరమైన పాటవాన్ని, సామర్థ్యాలను పెంపాందించడానికి తోష్టుడుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

తేది : 18-06-2018

సంచాలకులు

స్థలం : ప్రైదరూబాద్.

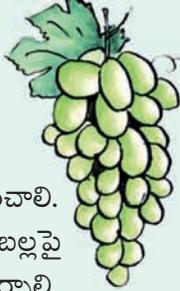
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, ప్రైదరూబాద్.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత హంపిసే 2021-22

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- ❖ ఈ వాచకాన్ని బోధించడానికి ముందు ‘ఉపాధ్యాయులకు సూచన’ల ఆధారంగా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలను, అభ్యసనా ఫలితాలను చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. పాతాలను పరిశీలించి ప్రణాళిక రూపొందించుకొని బోధన ప్రారంభించాలి.
- ❖ ఈ పార్యపుస్తకంలో నాలుగు విభాగాలున్నవి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలకు తెలుగు భాషను పరిచయం చేయడానికి వీలుగా ‘పాడుదాం’ పేరుతో అభినయ గేయాలున్నవి. వీటిని పిల్లలతో పాడించాలి, అభినయం చేయించాలి. వాటిలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా మాట్లాడించాలి. ఈ విభాగానికి 10 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి.
- ❖ రెండవ విభాగంలో పిల్లలతో మాట్లాడించడం కోసం ‘మాట్లాడుదాం’ అనే పేరుతో నాలుగు సన్నిహిత చిత్రాలు, చిత్ర కథ ఉన్నవి. వాటిలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా పిల్లలతో మాట్లాడించాలి. వీటిని బోధించడానికి 15 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూన్, జూలై మాసాల్లో వీటిని బోధించాలి. ఇవి పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు తమ గురించి, తమ కుటుంబం, కుటుంబ సభ్యుల గురించి, తినుబండారాలు / ఆహార పదార్థాలు, పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు, పక్కలు, జంతువులు, ఇంటిలోని వస్తువులు మొదలగువాటి గురించి చెప్పగలగాలి.
- ❖ మూడవ విభాగం పిల్లలకు చదువడాన్ని పరిచయం చేయడానికి ఉద్దేశించినది. ఇందుకోసం ‘చదువుదాం’ పేరుతో బోమ్మలు-పదాలు, వర్షమాల, పదాల జాబితాను ఇచ్చారు. వీటిని బోధించడానికి 15 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూలై మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇందుకోసం తప్పనిసరిగా వర్షమాల, అక్కరాలు, పదాల కార్పులను, పదజాల పట్టికలను రూపొందించుకొని పిల్లలకు భాషాక్రీడలు, కృత్యాల ద్వారా అభ్యాసం కల్పించాలి. ఇది పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు వర్షమాలలోని అక్కరాలను, సరళగుణింత పదాలను చదువగలగాలి. ఆ తరువాతనే నాలుగవ విభాగాన్ని బోధించాలి.
- ❖ నాలుగవ విభాగం పిల్లలు అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి ఉద్దేశించినది. దీంట్లో 15 పాతాలున్నవి. ఇందుకోసం సరళ పదాలను రూపొందించడానికి వీలుగా దృశ్యాలతో కూడిన కీలక పదాలను ఎంపికచేసి పాతాలుగా పొందుపరిచారు. వీటిని బోధించడానికి 80 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. వీటిని ఆగష్ట మాసం నుండి ఫిబ్రవరి మాసాంతం వరకు బోధించాలి. ఒక్కొక్క పాతానికి సగటున 5 పీరియక్షు వినియోగించుకోవచ్చు.
- ❖ మొదటి పీరియడ్లో బోమ్మ గురించి మాట్లాడించడం. గేయాన్ని అభినయంతో పాడించడం నేర్చాలి. గేయాన్ని చార్పుపై రాసి ప్రదర్శించాలి. ప్రాజెక్టర్ ఉంటే దాని ద్వారా మాపించవచ్చు.
- ❖ రెండవ పీరియడ్లో గేయంలోని కీలక పదాన్ని, కీలక పదంలోని అక్కరాలను గుర్తింపచేయాలి. ఇందుకోసం గేయంతో పాటు, కీలక పదం, కీలక పదంలోని అక్కరాలకు చెందిన పదాల కార్పులు (ఫ్లోష్ కార్పులు) వినియోగించాలి. ‘వినడం-మాట్లాడడం’లోని ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లల్ని మాట్లాడించాలి. అదనపు ప్రశ్నలు కూడా అడగాలి.
- ❖ మూడవ పీరియడ్లో ‘చదువడం’ అభ్యాసాలను నల్లబల్లను ఉపయోగించి నేర్చాలి. ఆ తదుపరి పార్యపుస్తకంలోని అభ్యాసాలను చేయించాలి. ఈ పీరియడ్లో తప్పనిసరిగా వర్షమాలను వినియోగించాలి. ఈ పాఠంలో గుర్తించిన కీలక పదంలోని అక్కరాలను వర్షమాలలో గుర్తింపచేయాలి.

- ❖ నాలుగవ పీరియడ్లో 'రాయడం' అభ్యసాలు చేయించాలి. వీటిని నేర్చడానికి నల్లబల్లను ఉపయోగించాలి. రెండు గీతల మధ్యలో ఎలా రాయాలో పిల్లలకు నల్లబల్లపై రాసి చూపించాలి. విద్యార్థులను నల్లబల్లపై రాయమనాలి. ఆ తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయడం, అభ్యసాలలో వ్యక్తిగతంగా రాయడం నేర్చాలి.
 - ❖ ఐదవ పీరియడ్లో 'సృజనాత్మక' అభ్యసాన్ని చేయించాలి. ఐతే రెండవ రోజు నుండి మొదటి ఐదు నిమిషాలు పిల్లలతో మాట్లాడించడం, గేయాన్ని పాడించి అభినయం చేయించిన తరువాతనే అభ్యసాలను ప్రారంభించాలి.
 - ❖ ఈ పార్ట్యుస్టకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా విద్యాసంవత్సరాంతానికి సాధించాలిన సామర్థ్యాల జాబితా పార్ట్యుస్టకంలో (viii) పేజీలో ఉంది. వీటిని పిల్లలు సాధించేలా చూడాలి.
 - ❖ ప్రారంభంలో పిల్లలు వారి మాత్రభాషలో మాట్లాడుతారు. ఐతే మనం వాటిని తెలుగు భాషలో ఏమంటారో పరిచయం చేయాలి. సాధారణంగా పిల్లలు పదాలతో ప్రారంభించి క్రమంగా వాక్యాలను మాట్లాడడానికి అలవాటుపడతారు. పిల్లలు ఇలా మాట్లాడేటప్పుడు దోషాలను ఎత్తిచూపకూడదు. వారి భాషతో పోల్చి తెలుగులో ఎలా మాట్లాడాలో అర్థం చేయించాలి.
 - ❖ తెలుగు పార్ట్యుస్టకంతో పాటు తప్పనిసరిగా పిల్లలదగ్గర ఒక నోటు పుస్తకం కూడా ఉండాలి. ప్రతి రోజు పిల్లలతో పదాలు రాయించాలి. ఉక్కలేభినం చేయించాలి.
 - ❖ నిత్యజీవితంలో వినియోగించే పదాల ఆధారంగా చదువడం, రాయడంకోసం అభ్యసాలున్నాయి. తెలిసిన పదాలలోనీ అక్షరాలతోనే నూతన పదాలను చదివించడం, రాయించడానికి అభ్యసాలు ఉన్నాయి.
 - ❖ పాతాలను బోధించేప్పుడు పిల్లలతో వీలైనన్ని పదాలు, వాక్యాలు చెప్పించాలి. వాటిని నల్లబల్లపై రాసి చదివించాలి.
 - ❖ ఉపాధ్యాయులు ప్రణాళికబద్ధంగా బోధించాలి. ప్రతి పాతానికి కింది విధంగా పార్ట్యుప్రణాళిక రాయాలి.
1. పారంపేరు
 2. అవసరమైన పీరియళ్ళ సంఖ్య
 3. సాధించాలిన సామర్థ్యాలు
 4. పీరియళ్ళ వారీ విభజన

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనా వ్యాపం	సామగ్రి / విపరాలు	మూల్యాంకనం

5. ఉపాధ్యాయుని తయారీ, అదనపు సమాచారసేకరణ 6. ఉపాధ్యాయుల ప్రతిస్పందనలు

- ❖ నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనానికి అనుగుణంగా పార్ట్యుస్టకాలు ఉన్నాయి. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని నిర్మాణాత్మక, సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనాలుగా నిర్వహిస్తారు.
- ❖ మొదటి నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని మౌఖికంగా అనగా వినడం, మాట్లాడడం, వర్ణమాల, సరళ పదాలను చదువడం ఆధారంగా నిర్వహించాలి. సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనంలో భాషాసామర్థ్యాలకు చెందిన అభ్యసాల ఆధారంగా ప్రశ్నలు రూపొందించాలి.
- ❖ పిల్లలకు తెలుగు భాషపైన పట్టు రావడానికి తప్పనిసరిగా వార్తాపత్రికలు, మేగజైనలు, బాలసాహిత్యం అనగా చిత్ర కథలు, కార్టూన్లు, అభినయ గేయాలు మొదలగువాటిని చదివించాలి. పిల్లలకు చదువడం రాదు అని అనుకోకూడదు. వాటిని మొదట ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి, అనిపించాలి, ఆ తదుపరి చదువమనాలి.

జాతీయ గీతం

- రహింద్రనాథ్ రాగుర్

వందేమాతరం

- బంకించంద్ర ఛట్టీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం
సస్యశ్యామలాం మాతరం; వందేమాతరం
శుభ్రజ్యోత్స్మాన్ పులకిత యామినీం
పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళ శోభినీం
సుహసినీం సుమధుర భాషిణీం
సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

జనగణమన అధినాయక జయహే !

భారత భాగ్య విధాతా !

పంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాతా,

ద్రావిడ ఉత్కృష్ట వంగా !

వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,

ఉచ్చల జలధి తరంగా !

తవ శుభనామే జాగే !

తవ శుభ ఆశిష మాగే !

గాహే తవ జయ గాఢా !

జనగణ మంగళదాయక జయహే !

భారత భాగ్య విధాతా !

జయహే ! జయహే ! జయహే !

జయ జయ జయ జయహే !

ప్రతిజ్ఞ

- పైదిమురి వేంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి.

భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.

సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.

దీనికి అర్థత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను.

ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.

జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేవానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.

వారి శ్రేయోభిష్టుల్లే నా అనందానికి మూలం.

రూపకల్పనలో పాల్గొన్నవారు

శ్రీ సువర్ణ వినాయక్, ప్రధానోపాధ్యాయుడు,
ప్రా.పా. కన్నాల, మంథని (మం), పెద్దపల్లి జిల్లా.

గాజల రవీందర్, యస్.ఎ., తెలుగు,
ప్ర.ఉ.పా. కార్థానగడ్డ, కరీంనగర్.

అవసుల భానుప్రకాశ్, యస్.ఎ., తెలుగు,
జి.ప.ఉ.పా. లోనికలాన్, సంగారెడ్డి.

దా॥ వోజుల శరత్తబాబు, యస్.ఎ., తెలుగు,
ప్ర.ఉ.పా. రాజీభవన్, హైదరాబాద్.

ఎల్.ఎం.ప్రసాద్, భాషోపాధ్యాయుడు,
ప్ర.ఉ.పా. హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్.

దా॥ గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయుని,
జి.ప.ఉ.పా. చెన్నారు, ఆదిలాబాద్.

ఎస్. జ్యోతి, భాషోపాధ్యాయుని,
ప్ర.ఉ.పా. టి.డి.సింగ్, హైదరాబాద్.

దా॥ సాహాబ్ జాద విజయభాస్కర్, భాషోపాధ్యాయుడు,
ప్ర.ఉ.పా. చంద్రాయణగుట్ట, హైదరాబాద్.

బెజ్జురపు వినోద్కుమార్, యస్.ఎ.,
జి.ప.ఉ.పా. గాగిల్లాపూర్, బెజ్జంకి, కరీంనగర్.

పల్లెర్ రామమోహన రావు, యస్.ఎ., తెలుగు,
జి.ప.ఉ.పా. వేముల, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా.

కె.కె.వెంకటశర్మ, భాషోపాధ్యాయుడు,
ప్ర.ఉ.పా. మొగల్పుర్-1, హైదరాబాదు.

చక్రవర్తుల శ్రీనివాస్, భాషోపాధ్యాయుడు,
జి.ప.ఉ.పా. చర్లపల్లి, వరంగల్ రూరల్.

పల్లి మాధవి, భాషోపాధ్యాయుని,
భారతీయ విద్యాభవన్, జూబ్లీహిల్స్, హైదరాబాద్.

సంబరాజు రవిప్రకాశ రావు, ఉపాధ్యాయుడు,
ప్రా.పా. గోవిందాయపల్లి తండ్రా, కడ్లార్, రంగారెడ్డి.

వురిమళ్ళ సునంద, ఉపాధ్యాయుని,
కె.వి.ఎం.జి.ప.ఉ.పా. ఆళ్ళపాడు, బోనకల్ (మం), ఖమ్మం.

కోట సుకస్య, ఉపాధ్యాయుని,
ప్ర.ప్రా.పా. జవహర్‌నగర్, ముహీరాబాద్-1, హైదరాబాద్.

పసుల ప్రతాప్, ఉపాధ్యాయుడు,
ప్రా.పా. గిమ్మ, జైనత్, ఆదిలాబాద్.

సనా ఫాతిమా, ఉపాధ్యాయుని,
ఎం.ఎస్.క్రిమ్మేటీవ్ సుల్తాన్, మలక్‌పేట, హైదరాబాద్.

డి.టి.పి., లే బెటు & డైజైనింగ్ : ప్రతిమ పాతూలి, హైదరాబాద్.

విద్యార్థులు సాధించాల్నిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసన ఫలితాలు

I. విని అర్థం చేసుకోవడం, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం

- ◆ గేయాలు, కథలు విని అర్థం చేసుకోగలగాలి.
- ◆ విన్న అంశం గురించి ఎవరు? ఏమిటి? ఎక్కడ? వంటి ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వగలగాలి.
- ◆ సూచనలు విని అర్థం చేసుకొని ఆ ప్రకారం చేయగలగాలి.
- ◆ వింటున్నప్పుడు అక్షరాలమధ్య ధ్వని భేదాలు గుర్తించగలగాలి.
- ◆ తెలిసిన, చూసిన వాటి గురించి స్వేచ్ఛగా మాట్లాడగలగాలి.
- ◆ బొమ్మల ఆధారంగా మాట్లాడగలగాలి అనగా ఎవరున్నారు? ఏం జరుగుతున్నది? ఏం చేస్తున్నారు? వంటి అంశాలు చెప్పగలగాలి.
- ◆ గేయాలను అభినయంతో పాడగలగాలి.
- ◆ తెలిసిన కథలు సొంతమాటల్లో చెప్పగలగాలి.
- ◆ వర్షమాల, గుణింతాల పదాలు, అక్షరాలను స్పష్టోచ్చారణతో పలుకగలగాలి.

II. ధారాళంగా చదువడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం

- ◆ గేయాలు, పాటలు వంటి వాటిలో వాక్యాలు గుర్తించగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన అంశంలో కీలకపదాలు, వాటిలోని అక్షరాలు గుర్తించగలగాలి.
- ◆ పదాలలోని అక్షరాలను వర్షమాల, గుణింతాల చార్పులో గుర్తించగలగాలి.
- ◆ సరళపదాలు, గుణింత పదాలు, సరళమైన వాక్యాలు ధారాళంగా, తప్పుల్లేకుండా చదువగలగాలి.
- ◆ చదువుతున్న పదాలలో లోపించిన అక్షరాలను గుర్తించి రాయగలగాలి. బొమ్మలతో పదాలు జతచేయగలగాలి.

III. రాయడం.

- ◆ నేర్చుకున్న అక్షరాలు ఉపయోగించి సొంతంగా పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ వర్షమాల ఆధారంగా సరళపదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ గుణింత పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ బొమ్మల ఆధారంగా సరళ, గుణింత పదాలు, వాక్యాలు రాయగలగాలి.
- ◆ తప్పుల్లేకుండా, అందంగా రాయగలగాలి.
- ◆ ఉక్కలేఖనం రాయగలగాలి.

IV. సృజనాత్మకత.

- ◆ గేయాలు అభినయంతో పాడగలగాలి.
- ◆ బొమ్మలుగేసి, రంగులువేసి పదాలు రాయగలగాలి.
- ◆ బొమ్మ ఆధారంగా వాక్యాలు / కథను / సంభాషణను ఊహించి చెప్పగలగాలి.

(viii)

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

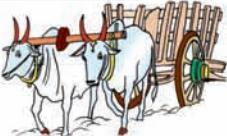

విషయ సూచిక

క్ర.సం.	పాఠం	నేర్చుకోవాలినవి	పీరియడ్ సంఖ్య	మాసం	పుట్
I.	పాఠదాం 1) అమ్మ 2) నాన్న 3) మనమంతా ఒక్కటే 4) నీతి పద్యాలు	వినడం, ఆర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం, అభినయం చేయడం.	10	జూన్	2 3 4 5
II.	మాట్లాడుదాం 1) ఇల్లు 2) అంగడి 3) అడవి 4) చెరువు 5) చిట్టిమొక్క	విని ఆర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం.	15	జూన్ జూలై	6 8 10 12 14
III.	చదువుదాం i) బొమ్మలు-పదాలు ii) వర్షమాల iii) పదాలు	వర్షమాల, పదాలు చదువడం, అక్షరాలు గుర్తించడం	15	జూలై	16 18 19
IV.	చదువడం - రాయడం 1. అరక 2. కమలం 3. తఃక 4. పడవ 5. శనగ 6. తబల 7. చదరంగం ఆట 8. హంస 9. రంజాన్ 10. అంగూరు పండు 11. మూసీనది 12. గండిపేట చెరువు 13. గోలకొండ కోట 14. గౌతమి సైకిలు 15. మహాప్రాణాలు	అ, ర, క క, మ, ల, ఽ తః ప, ద, వ, ఊ, య శ, న, గ, జ త, బ చ, ద, ఆ, ట హ, స, ఱ, ష, త, క్ష ~, ~ ఁ, రా, ఇ, ఉ, ఎ, ఏ, ఐ ం, ం, ఒ, ఔ, ఔ ~, ~ ~, ~ ~, ~ ఖ, ఘ, ఛ, రు, ర, ధ, థ, థ, ధ, ఘ, భ	5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 10	ఆగష్టు ఆగష్టు ఆగష్టు సెప్టెంబరు సెప్టెంబరు ఆక్టోబరు నవంబరు నవంబరు నవంబరు డిసెంబరు డిసెంబరు జనవరి జనవరి ఫిబ్రవరి ఫిబ్రవరి	23 27 31 35 39 43 47 51 55 60 65 70 75 79 83

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

I. పాడుదాం

1) అమ్మ

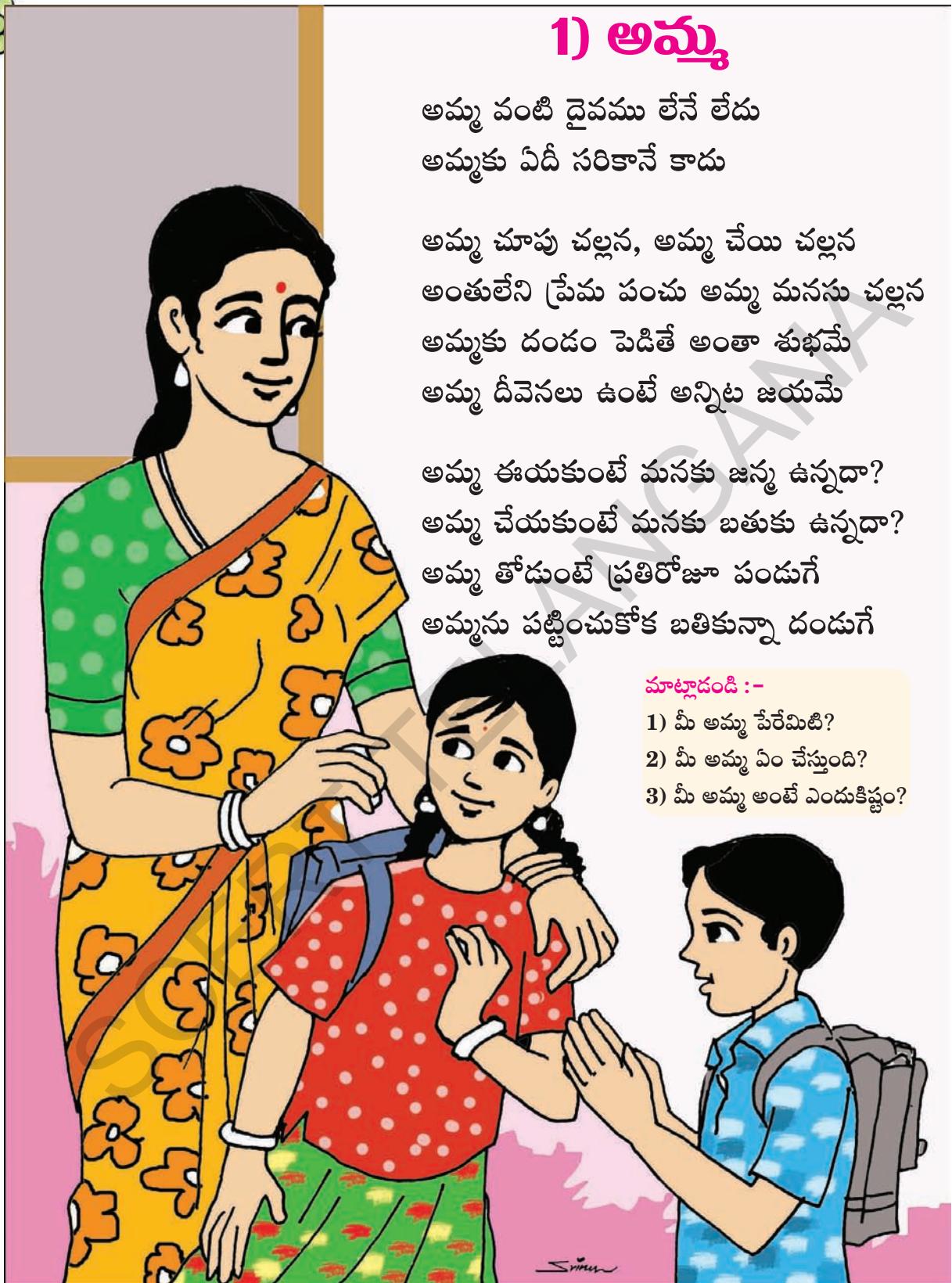
అమ్మ వంటి దైవము లేనే లేదు
అమ్మకు ఏదీ సరికానే కాదు

అమ్మ చూపు చల్లన, అమ్మ చేయి చల్లన
అంతులేని ప్రేమ పంచు అమ్మ మనసు చల్లన
అమ్మకు దండం పెడితే అంతా శుభమే
అమ్మ దీవెనలు ఉంటే అన్నిట జయమే

అమ్మ ఈయకుంటే మనకు జన్మ ఉన్నదా?
అమ్మ చేయకుంటే మనకు బతుకు ఉన్నదా?
అమ్మ తోడుంటే ప్రతిరోజూ పండుగే
అమ్మను పట్టించుకోక బతికున్నా దండుగే

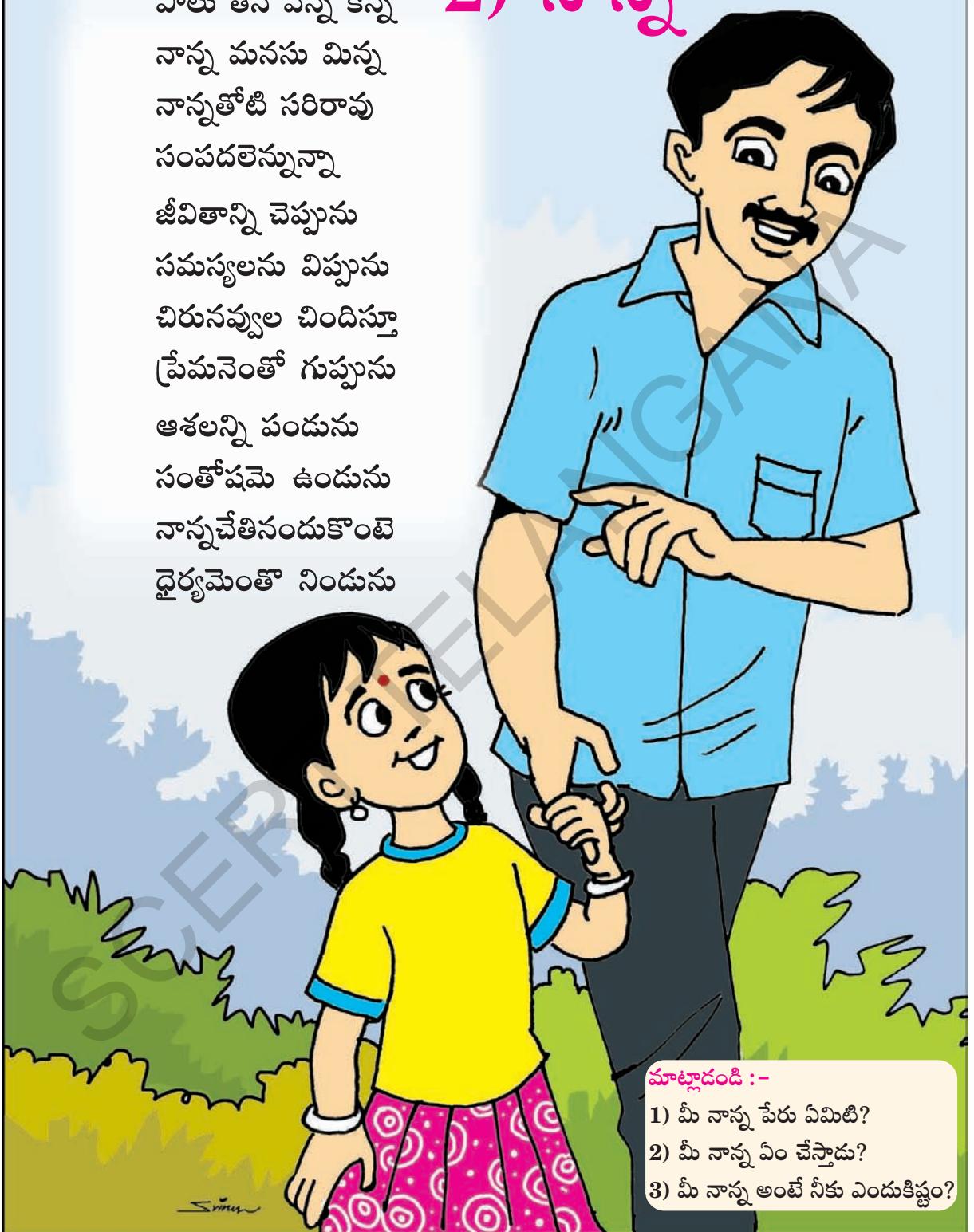
మాట్లాడండి :-

- 1) మీ అమ్మ పేరేమిటి?
- 2) మీ అమ్మ ఏం చేస్తుంది?
- 3) మీ అమ్మ అంటే ఎందుకిష్టం?

2) నాన్న

పాలు తేనె వెన్న కన్న
 నాన్న మనసు మిన్న
 నాన్నతోటి సరిరావు
 సంపదలెన్నున్న
 జీవితాన్ని చెప్పును
 సమస్యలను విప్పును
 చిరునవ్వుల చిందిస్తూ
 ప్రేమనెంతో గుప్పును
 ఆశలన్ని పండును
 సంతోషమే ఉండును
 నాన్నచేతినందుకొంటే
 దైర్యమెంతో నిండును

మాట్లాడండి :-

- 1) మీ నాన్న పేరు ఏమిటి?
- 2) మీ నాన్న ఏం చేస్తాడు?
- 3) మీ నాన్న అంటే నీకు ఎందుకిష్టం?

3) మనమంతా ఒక్కటే

మనమంతా ఒక్కటే
 మనమంతా ఒక్కటే
 మన రంగులు వేరైనా
 మన భాషలు వేరైనా
 మన మతాలు వేరైనా
 మన కులాలు వేరైనా
 మన వేషాలు వేరైనా
 మన రక్తం ఒక్కటే
 మనమంతా ఒక్కటే
 కలిసీమెలిసీ మనమందరం
 కలకాలం జీవించాలి
 సంఘశక్తిని చాటాలి
 దేశగౌరవం పెంచాలి

మాట్లాడండి :-

- 1) మనమంతా ఎందుకు ఒక్కటీగా ఉండాలి?
- 2) మనం ఎలా జీవించాలి?
- 3) మనది ఏ దేశం? దేశ గౌరవం పెంచడానికి ఏం చేయాలి?

4) నీతి పద్మాలు

* తన కోపమె తన శత్రువు
తన శాంతమె తనకు రక్క దయ చుట్టంబో
తన సంతోషమె స్వగ్రము
తన దుఃఖమె నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ!

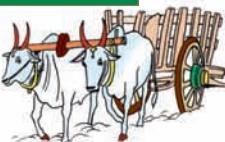

* కష్టపెట్టబోకు కన్నతల్లి మనసు
నష్టపెట్టబోకు నాన్న పనులు
తల్లిదండ్రులన్న దైవ సన్నిభులురా
లలిత సుగుణజాల తెలుగుబాల!

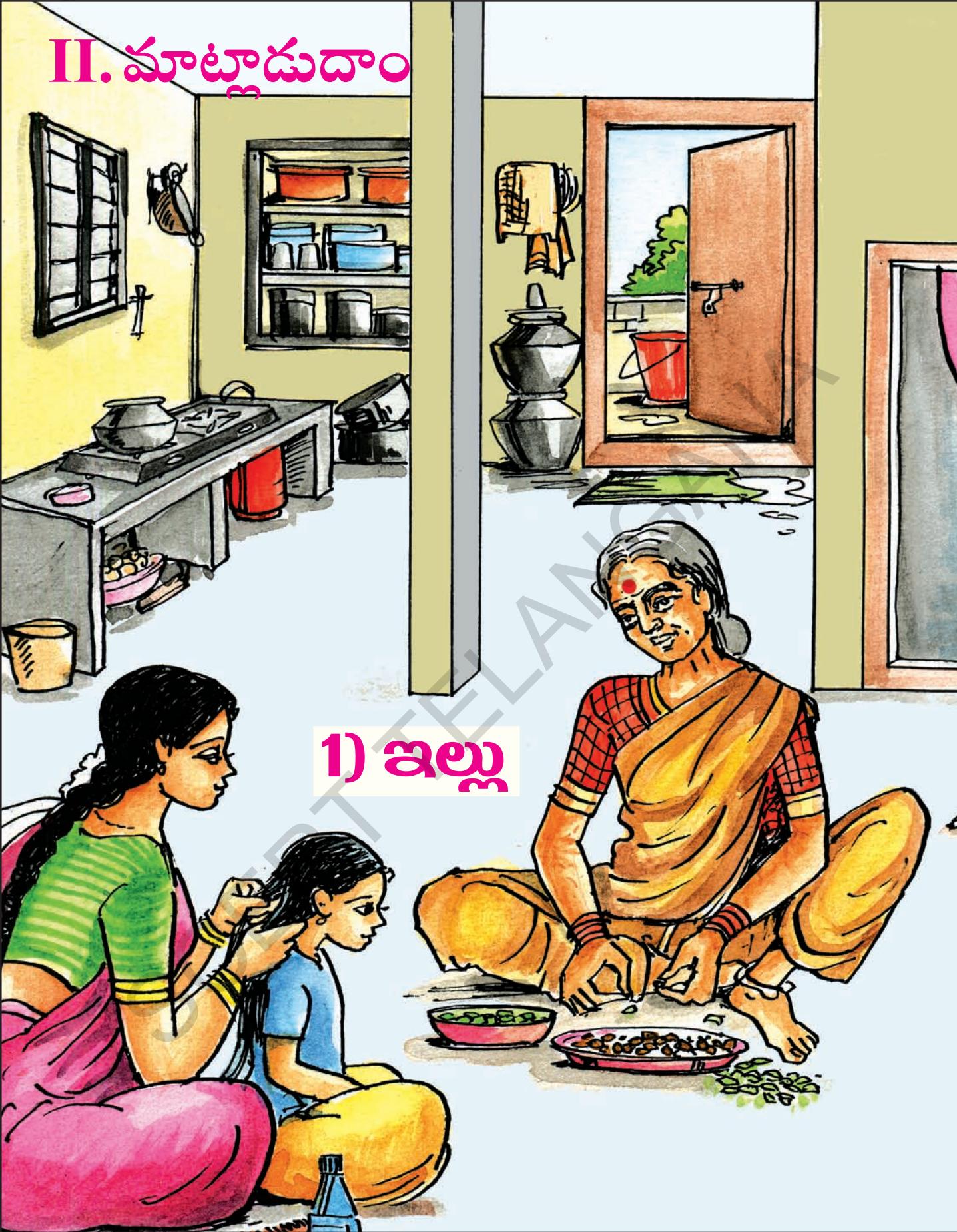
* బలవంతుడ నాకేమని
పలువురతో నిగ్రహించి పలుకుట మేలా?
బలవంతమైన సర్పము
చలిచీమల చేతజిక్కి చావదె సుమతీ!

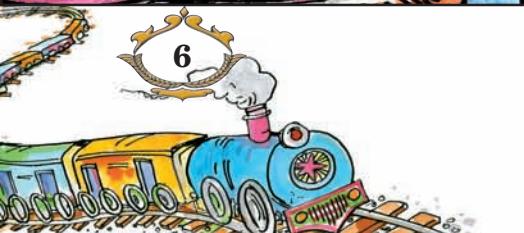
* అనగననగ రాగ మతిశయల్లుచునుండు
తినగ తినగ వేము తియ్యనుండు
సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

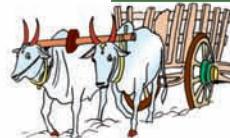
II. మాట్లాడం

1) ఇల్లు

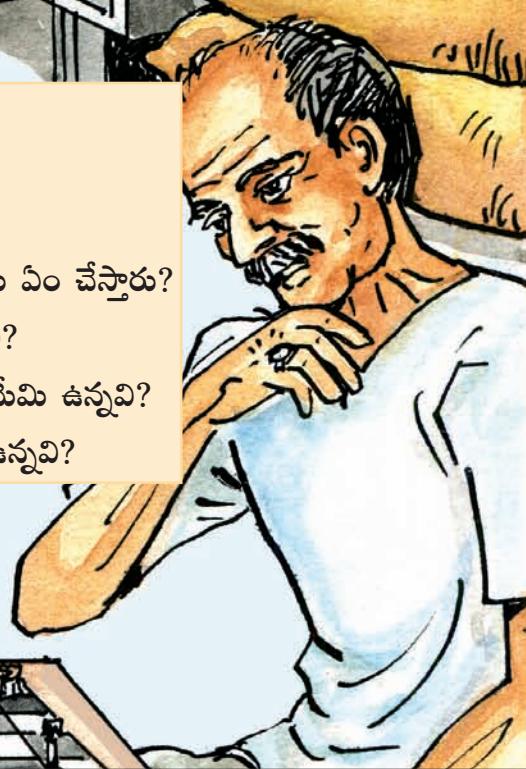
తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత దంపిణీ 2021-22

మాట్లాడండి :

- ◆ బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- ◆ వారు ఏం చేస్తున్నారు?
- ◆ మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉన్నారు? వారు ఏం చేస్తారు?
- ◆ బొమ్మలో ఇంకా ఏమేమి కనిపిస్తున్నది?
- ◆ బొమ్మలో ఉన్నవాటిలో మీ ఇంట్లో ఏమేమి ఉన్నది?
- ◆ బొమ్మలో లేనివి మీ ఇంట్లో ఏమేమి ఉన్నది?

2) అంగడి

మాట్లాడండి :

- ◆ బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏమేమి చేస్తున్నారు?
- ◆ అంగడిలో ఏమేమి ఉన్నవి?
- ◆ అంగడిలో ఇంకా ఏమేమి దొరుకుతవి?
- ◆ మీకు తెలిసిన పండ్లు, పూలు, కూరగాయల పేర్లు చెప్పండి.

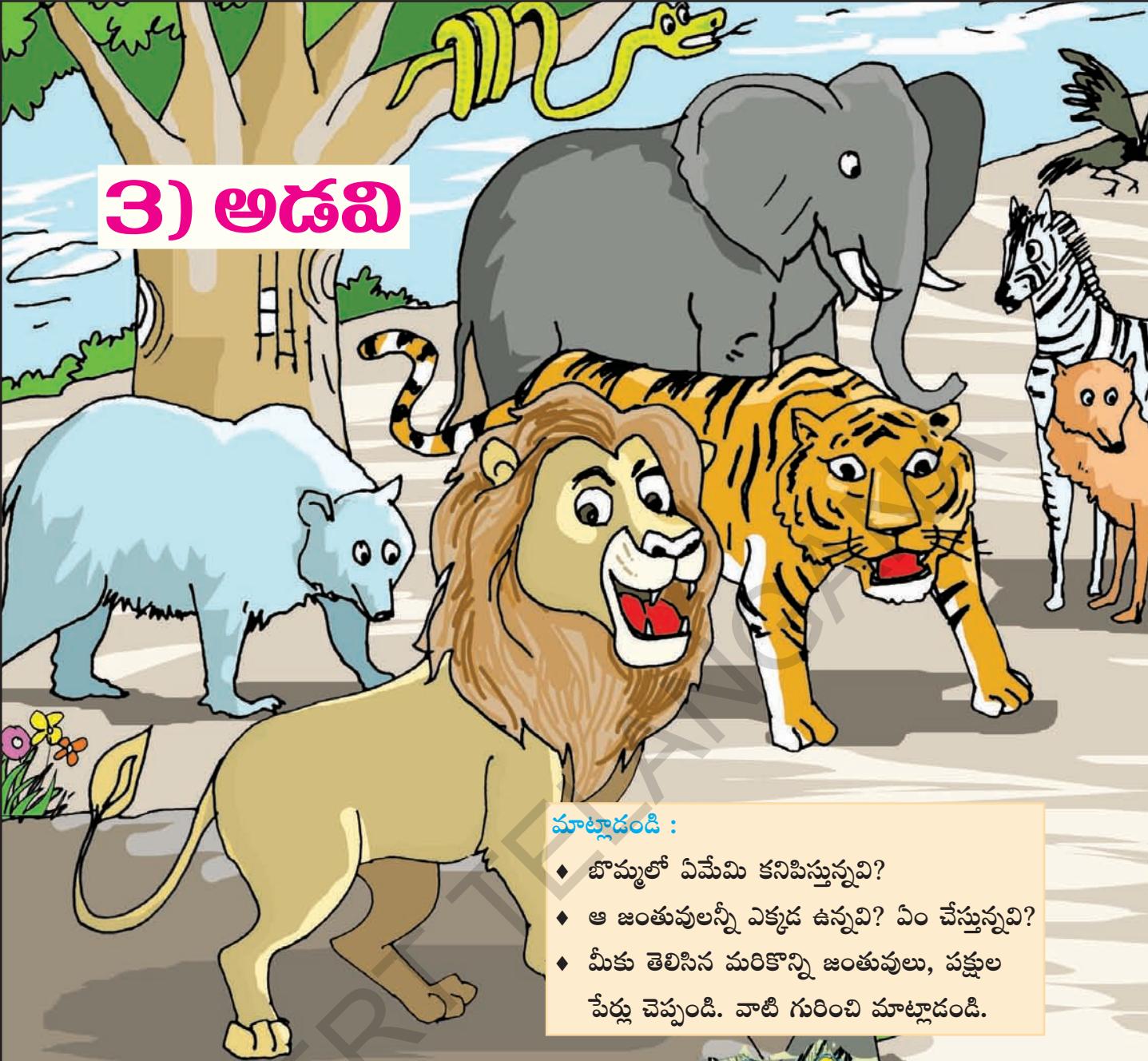

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಉಚಿತ ಹಂಪಿನೇ 2021-22

9

3) అడవి

మాట్లాడండి :

- ♦ బొమ్మలో ఏమేమి కనిపిస్తున్నవి?
- ♦ ఆ జంతువులన్నీ ఎక్కడ ఉన్నవి? ఏం చేస్తున్నవి?
- ♦ మీకు తెలిసిన మరికొన్ని జంతువులు, పక్కల పేర్లు చెప్పండి. వాటి గురించి మాట్లాడండి.

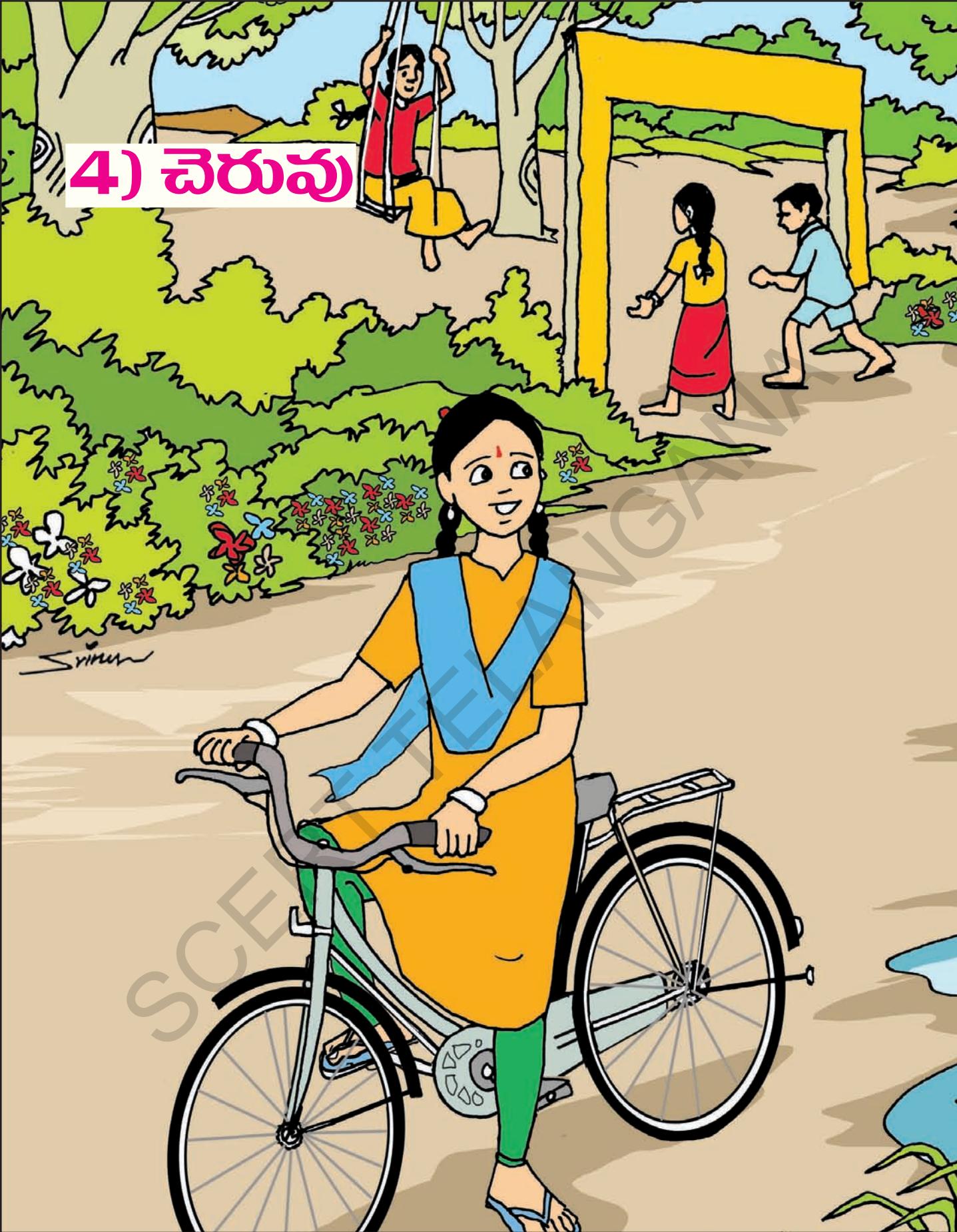

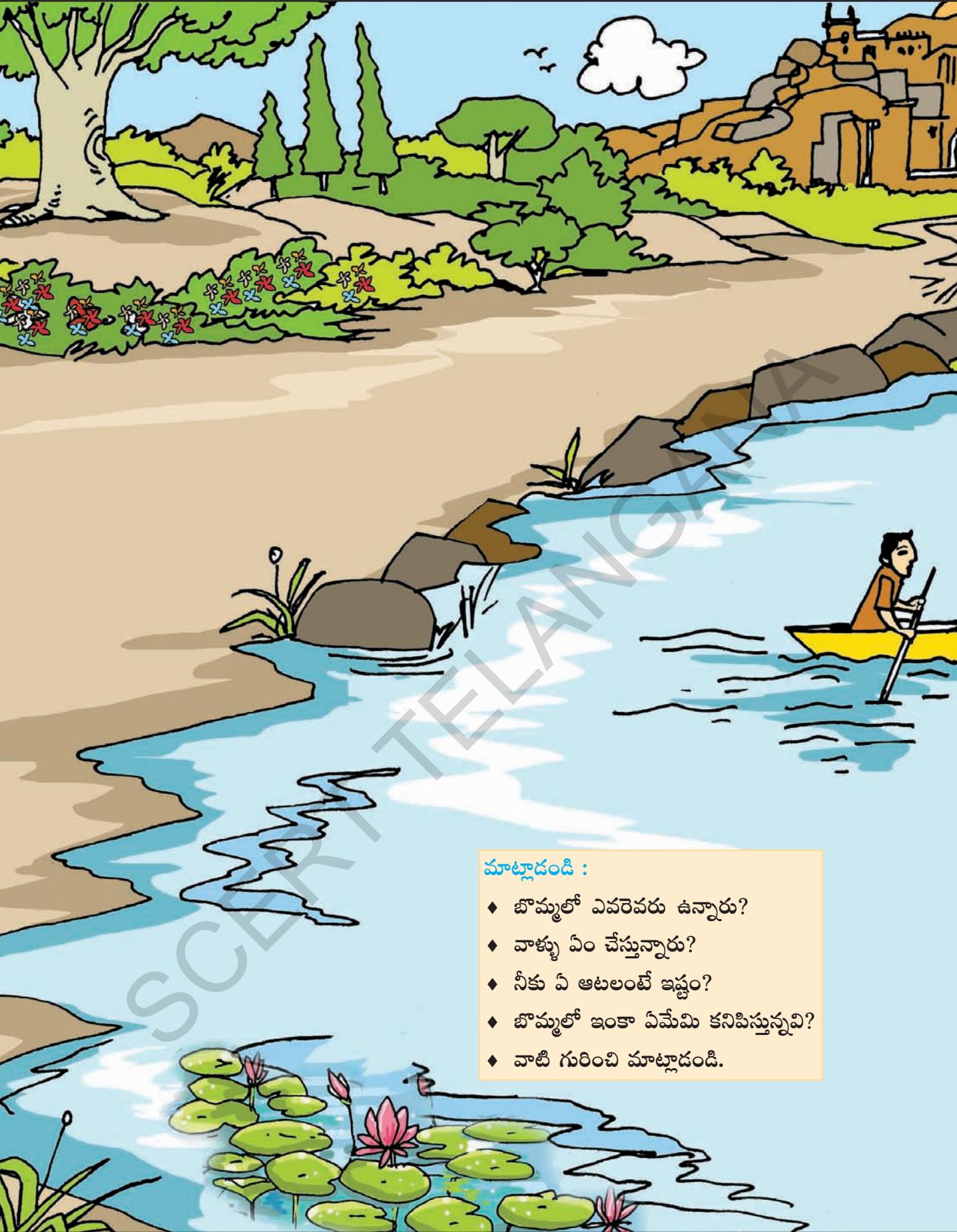

ತೆಲಂಗಾಣ ಪ್ರಭುತ್ವದ್ವಿಂದ ಉಚಿತ ಹಂಪಿನೇ 2021-22

4) చెరువు

మాట్లాడండి :

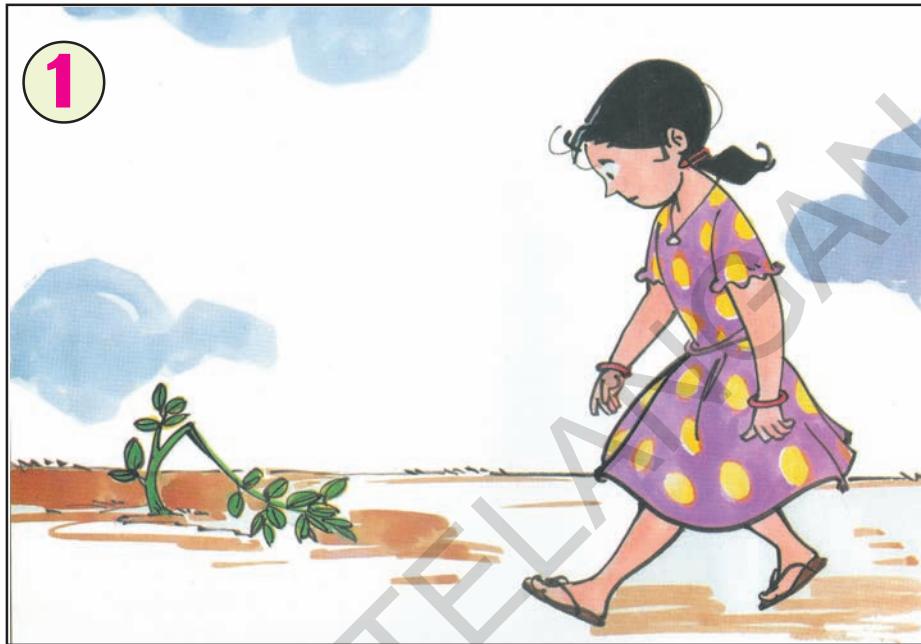
- ◆ బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- ◆ వాళ్ళ ఏం చేస్తున్నారు?
- ◆ నీకు ఏ ఆటలంటే ఇష్టం?
- ◆ బొమ్మలో ఇంకా ఏమేమి కనిపిస్తున్నవి?
- ◆ వాటి గురించి మాట్లాడండి.

5) చిట్టిమొక్క

బామ్మలు చూసి కథ ఉపాంచి చెప్పండి.

1

2

3

4

మాట్లాడండి :

- ◆ నీకు ఏవి మొక్కలంటే ఇష్టం?
- ◆ నీవు మొక్కలను పెంచడానికి ఏం చేస్తావు?
- ◆ మొక్కలను ఎందుకు పెంచాలి?

III. చదువుదాం 1. బొమ్మలు-పదాలు

కింది బొమ్మలు చూడండి. వాటి పేర్లు చెప్పండి. ఈ బొమ్మల గురించి మాట్లాడండి.

అరక

కమలం

తసక

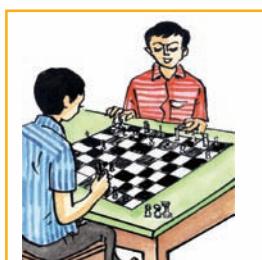
పదవ

శనగ

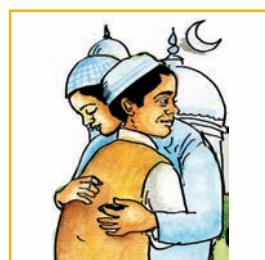
తబల

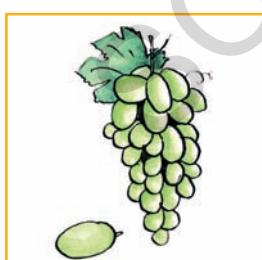
చదరంగం ఆట

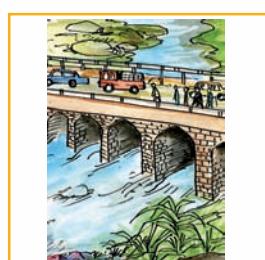
హంస

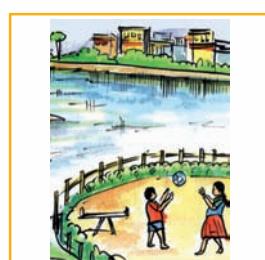
రంజాన్

అంగూరు

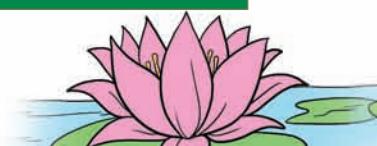
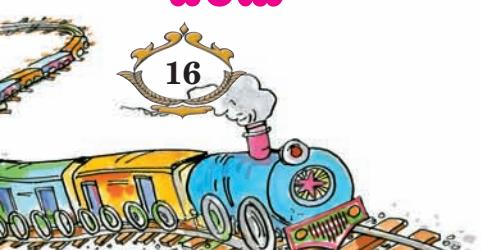
మూసీనది

గండిపేట

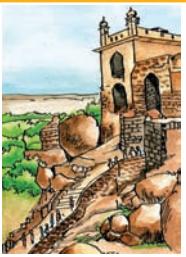
పండు

చెరువు

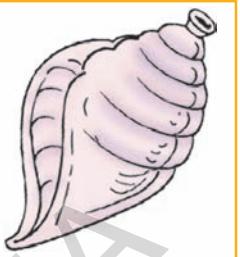
ఇంతకు ముందు బొమ్మల్లో ఏటిలో ఏవి ఉన్నవో వెతకండి.

గోల్కొండ కోట

గౌతమి సైకిలు

శంఖం

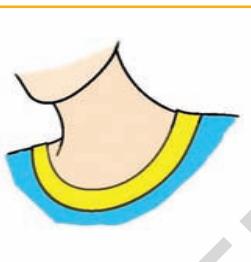
మేఘం

పించం

రుషం

కంరం

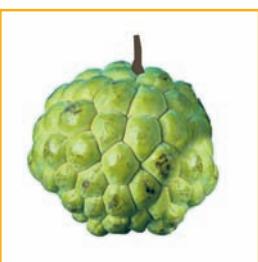
ధంక

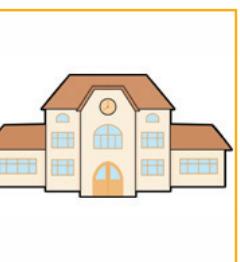
రథం

ధనం

ఫలం

భవనం

2. వర్ణమాల

కింది వర్ణమాలను చూడండి. అక్షరాలను చదువండి.

అచ్చులు

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	్య
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఔ			

హల్లులు

క	ఖ	గ	ఘ	ష	జ			
చ	చె	ఛ	జ	జె	ర్యు	్య		
ట	ఠ	డ	ధ	ణ				
త	థ	ద	ధ	న				
ప	ఫ	బ	భ	మ				
య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ

- ముందు పారంలోని ‘బొమ్మలు పదాల’లోని అక్షరాలను వర్ణమాలలో చూపండి.
ఉదా : ‘అరక’లో అ, ర, క వర్ణమాలలో ఎక్కడ ఉన్నవి?

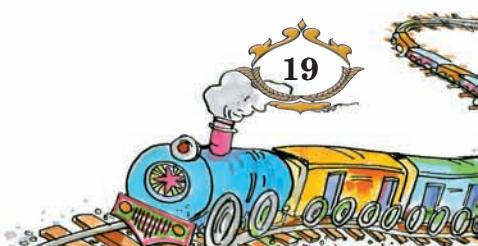

3. పదాలు

ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲನು ಮಾಡಂಡಿ. ಏಟಿಲೋನಿ ಗುಲಾಬಿ ರಂಗು ಅಕ್ಷರಾಲನು ವರ್ಣಮಾಲಲ್ಲೋ ಮಾಪಂಡಿ.

అల	ఎద	కళ	జలం
అర	ఏక	కథ	రుషం
అట	ఏల	ఖరం	రుష
అన	ఇన	ఖగం	టంకం
ఇల	ఒర	గద	రవర
ఇక	ఒక	గంప	డంబం
ఈగ	ఓడ	ఘుటం	ధంక
ఈల	ఓర	ఘునం	తబల
ఉమ	బౌర	చదరం	తడక
ఉష	బౌదల	చలం	దవడ
ఉసద	అంబ	చందం	దండ
ఉసట	అండ	జడ	ధనం
ఎర	కల	జత	ధర

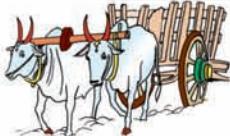
నగ	యవన	సంత	తళతళ
నవల	రథం	హలం	పాపజడ
పదవ	రజతం	హంస	కరకర
పలక	లవణం	కళ	లబలబ
ఘలం	లవంగం	క్షుమ	దబదబ
బలం	వనం	క్షణం	తహతహ
బలపం	వరం	ఉమజడ	చకచక
భజన	శరం	చదరంగం	గలగల
భవనం	శనగ	కలవరం	పకపక
మర	షండం	టపటప	తలగడ
మంచం	షడంగం	కలకల	మకరందం
యమ	సవరం	జలజల	నందనవనం

అమలపలక

ఊడల ఊయల

మనం ఆడగలం

మనం చదవగలం

ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲಲ್ಕೋನಿ ಮೊದಲೆ ಅಕ್ಷರಾನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಲುಕುತ್ತಾರು. ಆ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲನು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಅರಕ

- ‘ಅ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ರ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಕ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಕಮಲಂ

- ‘ಮ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಲ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಶೃಂಕ

- ‘ಂ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ವ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಡ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ವ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಶನಗ

- ‘ಂ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ನ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಗ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ತಬಲ

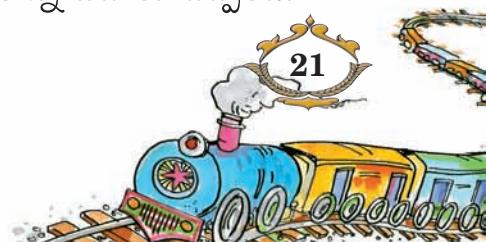
- ‘ತ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಬ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಚದರಂಗಂ ಆಟ

- ‘ಚ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ದ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.
- ‘ಅ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ಹಂಸ

- ‘ಹ’ ಶಬ್ದಂತೋ ಮೊದಲಯ್ಯೇ ಮರಿಕಾನ್ನಿ ಪದಾಲು ಚೆಪ್ಪಂಡಿ.

ఇ) కింది పదాలలో చివరి అక్షరాన్ని ఎలా పలుకుతారు.

అరక - పదంలో ‘క’ చివరగా వచ్చే మరికొన్ని పదాలు చెప్పండి.

పడవ - పదంలో ‘వ’ చివరగా వచ్చే మరికొన్ని పదాలు చెప్పండి.

హంస - పదంలో ‘స’ చివరగా వచ్చే మరికొన్ని పదాలు చెప్పండి.

ఆట - పదంలో ‘ట’ చివరగా వచ్చే మరికొన్ని పదాలు చెప్పండి.

ఈ) ‘అచ్చులు - గుర్తులు’ చూడండి. పదాలు చదువండి. గులాబి రంగు అక్షరాలను చెప్పండి.

అ	ఁ	గద	తడక	పడవ
ఆ	్య	జామ	తాత	పాప
ఇ	ం	గిలక	మిరప	కిటికి
ఈ	్శ	ఫీట	తీగ	మీగడ
ఉ	ఁ	మునగ	పులుపు	గురువు
ఊ	్రా	కూర	మూట	పూజ
ఎ	్యా	వెల	మెడ	గెల
ఏ	్శె	వేల	చేప	మేత
ఐ	్యై	షైసు	రైతు	మైలు
ఒ	్యాం	దొర	మొసలి	పొగ
ఓ	్శో	తోట	గోడ	మోత
ఔ	్యాం	పొడరు	నోకరు	తోడు

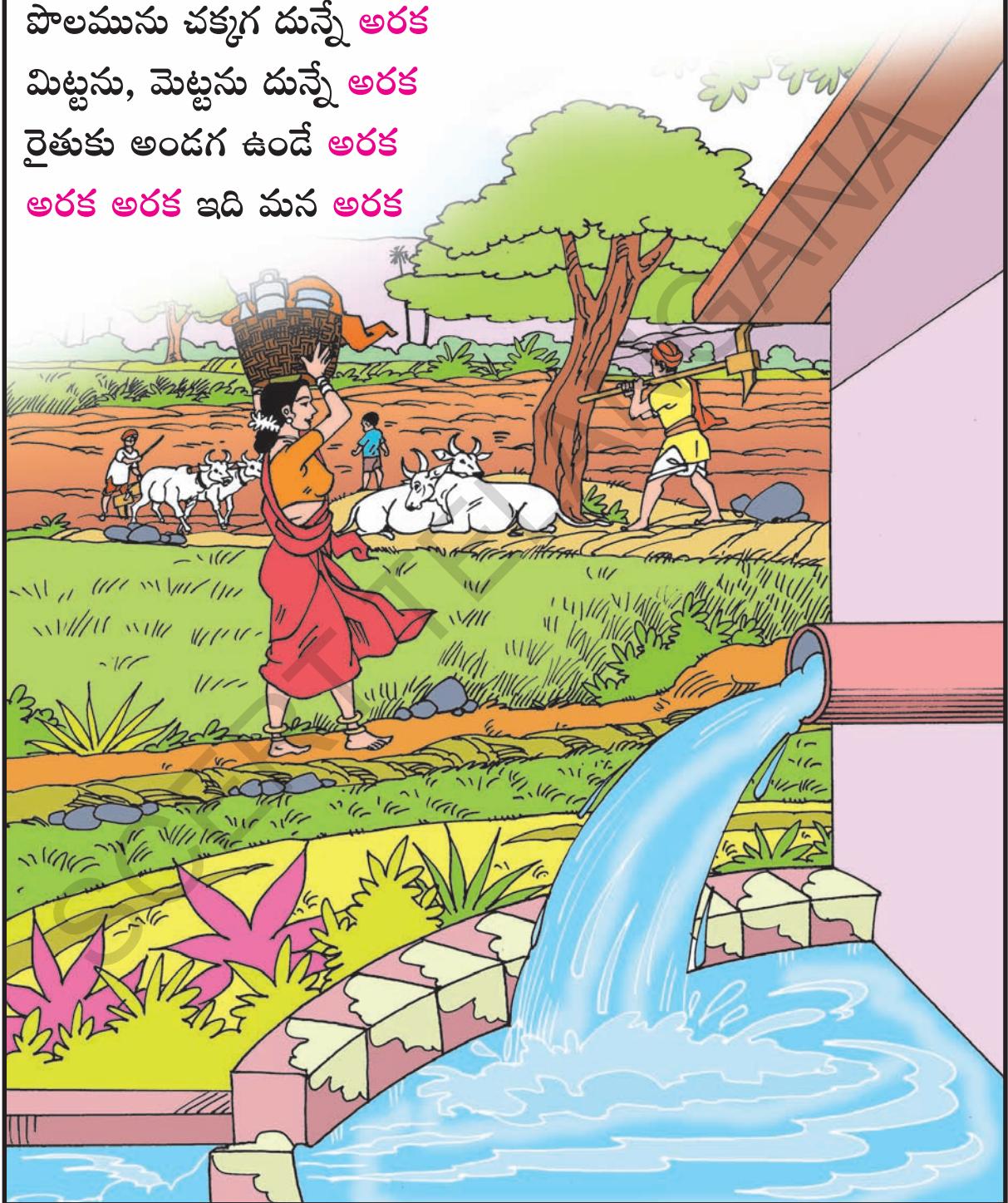

1. అరక

అరక అరక ఇది మన అరక
 కలపతో చేసిన చక్కని అరక
 పొలమును చక్కగ దున్నే అరక
 మిట్టను, మెట్టను దున్నే అరక
 రైతుకు అండగ ఉండే అరక
 అరక అరక ఇది మన అరక

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) పాతం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఇంకా ఏమేమి ఉన్నవి?
- అ) వారు ఏంచేస్తున్నారు?

II

చదువండి

- అ) గేయంలో ‘అరక’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- అ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

అ	ర	క

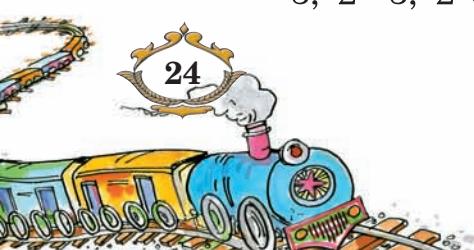
అ	ర	క
1	2	3

- ఇ) ‘అరక’ లో ఎన్ని అక్షరాలు ఉన్నవి? 1వ అక్షరం ఏది? 2వ అక్షరం ఏది? 3వ అక్షరం ఏది?

1, 2 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 2, 3, 2 అక్షరాలను వరుసగా చదువండి.

ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి ఏటిలో ‘త’, ‘ర’, ‘క’ శబ్దాలతో మొదలయ్యే బొమ్మలను అక్షరాలలో జతపరచండి.

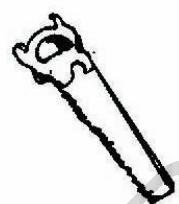

త

ర

క

త

III

రాయండి

గ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

ఱ

ఱ

ఱ

అ) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

అర

కరక

కరకర

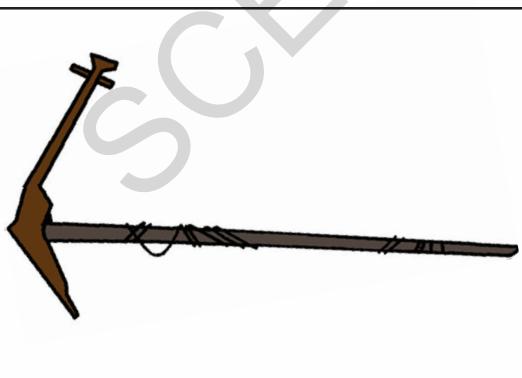
IV

సృజనాత్మకత

అ) గేయాన్ని అభినయింతో పాడండి.

ఇ) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గేయండి. రంగులు వేసి దాని పేరు రాయండి.

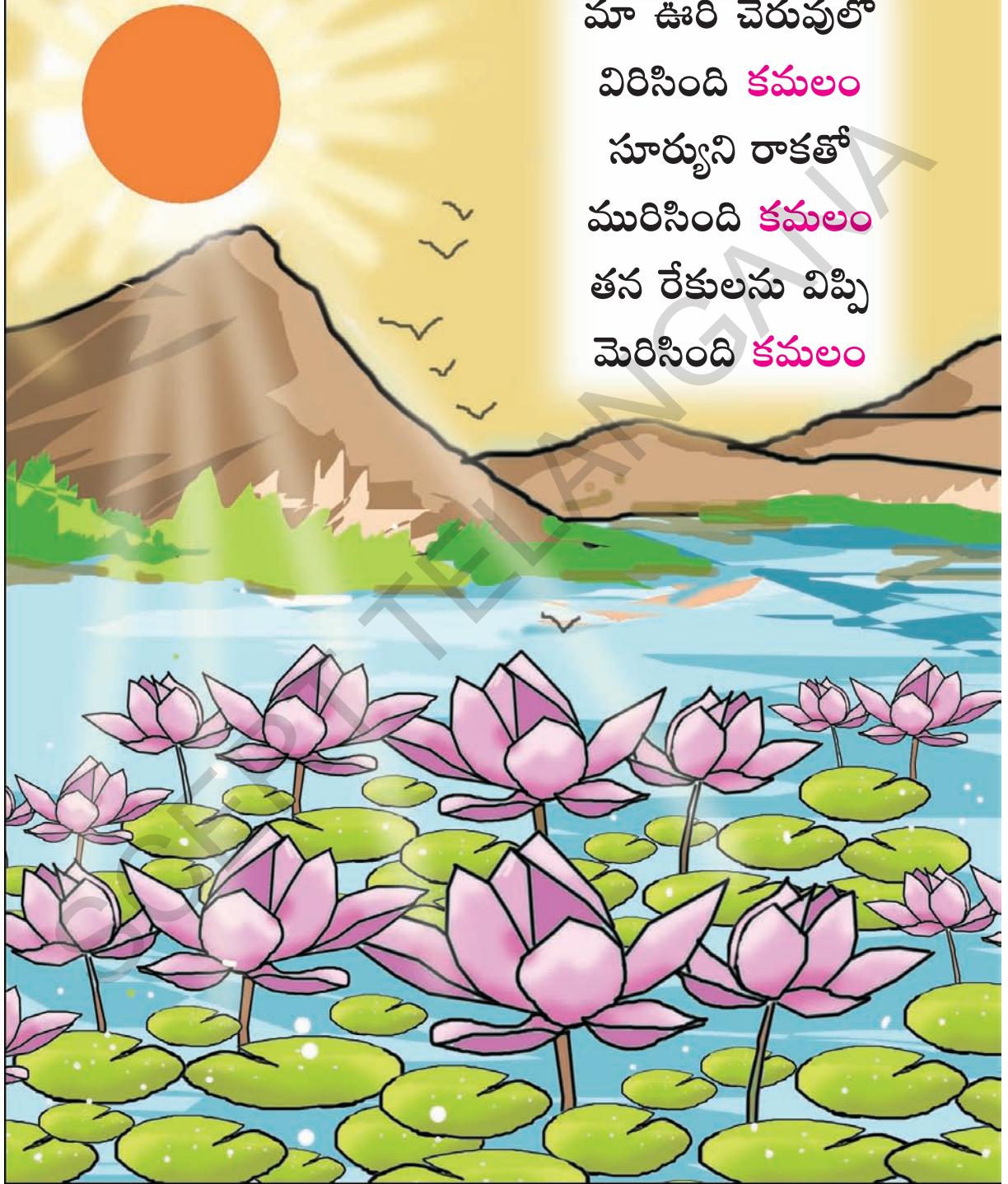

2. కమలం

మా ఊరి చెరువలో
విరిసింది కమలం
సూర్యుని రాకతో
మురిసింది కమలం
తన రేకులను విప్పి
మెరిసింది కమలం

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) పారం బొమ్మలో ఏమేం కనిపిస్తున్నవి? వాటి గురించి చెప్పండి.
- అ) ‘కమలం’ ఏ రంగులో ఉంటుంది? మరికొన్ని రంగురంగుల పూలపేర్లు చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో “కమలం” పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- అ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

కమలం

క మ లం

క

మ

లం

ఇ) కింది అక్షరాలను చదువండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

4వ అక్షరం ఏమిటి?

3, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 5, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

2, 1, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

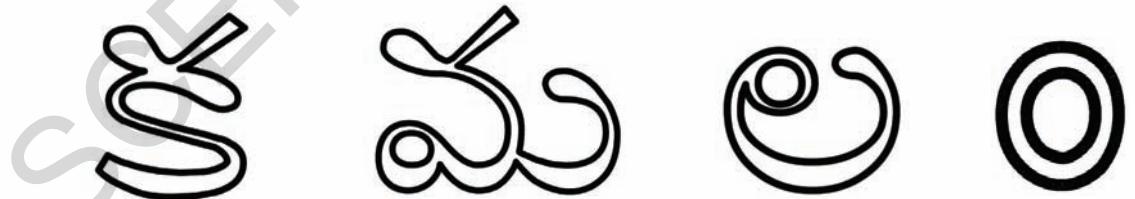
ఈ) కింది పదాలను చదువండి.

అర	అమల	కరం	మరల
అల	కమల	రకం	కలకల
కల	కలం	మరక	అంకం
రమ	లంక	అలక	కమలం

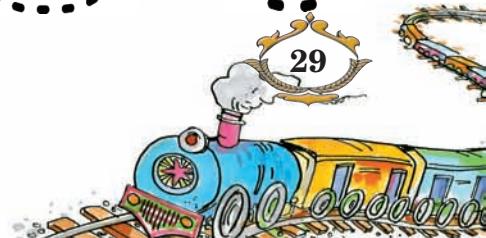

III రాయండి

అ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

ఆ) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను చూసి అందంగా రాయండి.

కలం

మరక

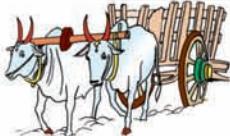
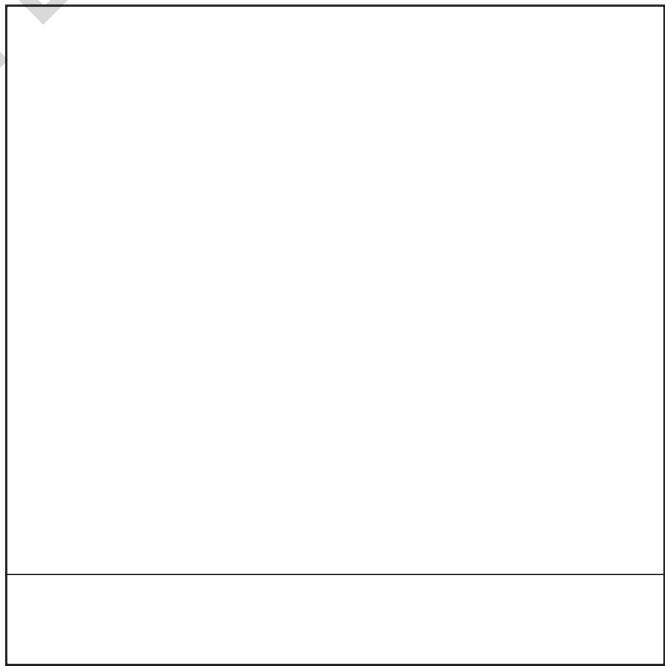
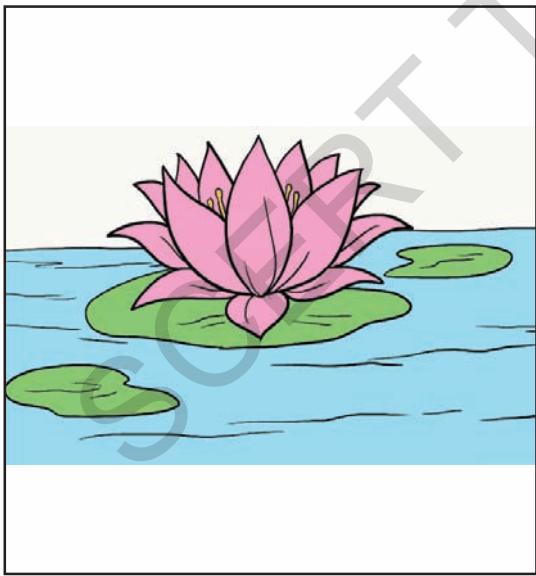
కమలం

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

3. ఈక

రంగు రంగుల ఈక

రమ్యమైన ఈక

నెమలి ఇచ్చిన ఈక

నాకు నచ్చిన ఈక

పుస్తకంలో దాచుకొని

మురిసిపోయె ఈక

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) పాతం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?

అ) వారు ఏం చేస్తున్నారు?

ఇ) నెమలి ఈకలతో ఏం చేస్తారు?

II

చదువండి

అ) గేయంలో 'ఈక' పదాన్ని గుర్తించి '○' చుట్టుండి.

అ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి.

ఈక

ఈ

క

ఈ

క

ఇ) ఇప్పటి వరకు మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలు ఏవి? వాటిని వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

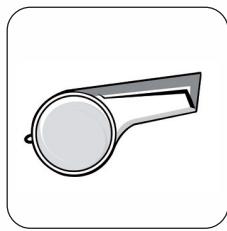
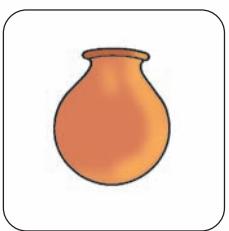
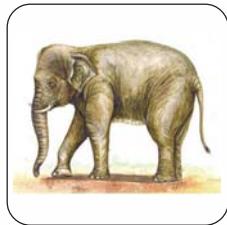
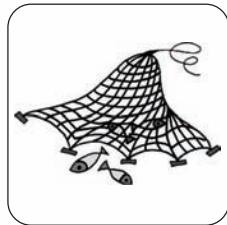
32

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

ఈ) కింది బొమ్మలు చూడండి. వీటిలో 'ఈ' తో మొదలయ్యే బొమ్మలు ఏవి?

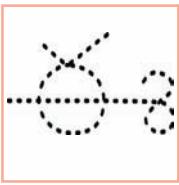

III

రాయండి

గ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి. తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

అ) కింది పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఈక

ఇల

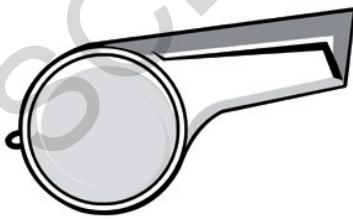
ఇత

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను గీసి రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

4. పదవ

అలలపై సాగింది - అందాల పదవ

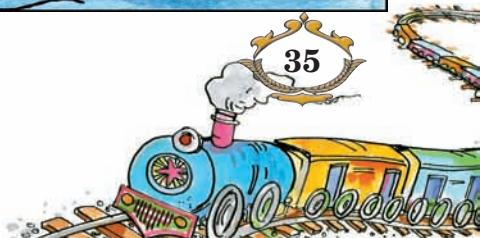
పెండ్లి సందడినెంతో - పెంచింది పదవ

పదవ నడిపేవాని - పాటలోని లయకు

అలలతో జతగూడి - ఊగింది పదవ

ఊరి వారందరిని - ఊరించి ఊరించి

నయముగా గట్టుకు - చేరింది పదవ

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారో
చెప్పండి.

అ) పదవ కాకుండా ఇంకా వేబిలో ప్రయాణం చేస్తాము?

II

చదువండి

అ) కింది అక్షరాలను పారంలో గుర్తించండి. వాటికి ‘O’ చుట్టుండి.
ప, ద, వ, ఊ, య

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. వాటిలోని అక్షరాలను వర్ణమాలలో
గుర్తించండి.

పదవ

ప	ద	వ

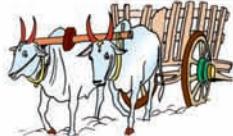
ప	ద	వ

ఊయల

ఊ	య	ల

ఊ	య	ల

ఇ) కింది గత్యలోని అక్షరాలను చదువండి. ఆ అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఊ య ల వ ద వ

1వ అక్షరం ఏమిటి?

1 2 3 4 5 6

2వ అక్షరం ఏమిటి?

4వ అక్షరం ఏమిటి?

5వ అక్షరం ఏమిటి?

6వ అక్షరం ఏమిటి?

6, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

6, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 5 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఈ) కింది పదాలను చదువండి.

ఊడ

పడక

కలప

ఊక

రయం

పలకడం

కంప

కడవ

కరవడం

వడ

కడవ

అరవడం

లయ

పడవ

కలవడం

వరం

పడమర

పకపక

III రాయండి

అ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

ఊ

య

డ

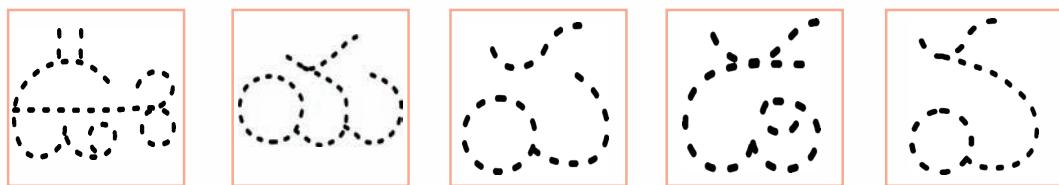
త

వ

అ) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఊయల

పదవ

IV

సృజనాత్మకత

అ) పారం గేయన్ని అభినయంతో పాడండి.

అ) కాగితం పడవ తయారుచేసి ఇక్కడ అతికించండి. దానికి మీకు నచ్చిన వేరుపెట్టండి.

5. శనగ

శనగల బండి చూశాను
 శనగలు చాలా కొన్నాను
 జలజ శనగలు అడిగింది
 కొన్న శనగలు పెట్టాను
 నేనే ఎక్కువ తిన్నాను
 కడుపులో నొప్పి వచ్చింది
 అమృ మందు ఇచ్చింది
 కడుపులో నొప్పి తగ్గింది

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) గేయం పాడండి. అభినయించండి.
- అ) గేయం బోమ్మను చూడండి. మాట్లాడండి.
- ఇ) బండ్లపై ఇంకా ఏమేమి అమ్ముతారు?
- ఈ) శనగలతో ఏమేమి వండుతారు?

II

చదువండి

- అ) గేయంలో ‘శనగ’, ‘జలజ’ పదాలను గుర్తించి ‘O’ చుట్టండి.
- అ) కింది బోమ్మలకు చెందిన పదాలను చదువండి. వాటిలోని అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

శనగ

శ న గ

శ న గ

జదు

జ ద

జ ద

40

ಇ) ಕಿಂದಿ ಗಶ್ಯಲ್ ಉನ್ನ ಅಕ್ಷರಾಲನು ಚದುವಂಡಿ. ಆ ಅಕ್ಷರಾಲಣ್ಣೆ ಏರ್ಪಡೆ ಪದಾಲು ಚೆಪುಂಡಿ.

1ವ ಅಕ್ಷರಂ ಎಮಿಟಿ?

2ವ ಅಕ್ಷರಂ ಎಮಿಟಿ?

6ವ ಅಕ್ಷರಂ ಎಮಿಟಿ?

1, 2, 5 ಅಕ್ಷರಾಲು ಕಲಿಪಿ ಚದುವಂಡಿ.

4, 2, 1 ಅಕ್ಷರಾಲು ಕಲಿಪಿ ಚದುವಂಡಿ.

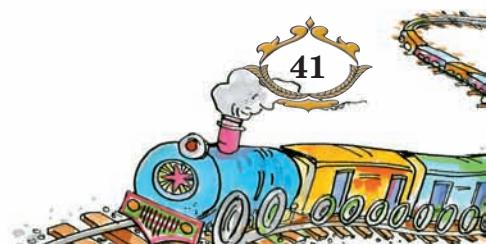
3, 4, 2, 5 ಅಕ್ಷರಾಲು ಕಲಿಪಿ ಚದುವಂಡಿ.

1, 2, 2, 5 ಅಕ್ಷರಾಲು ಕಲಿಪಿ ಚದುವಂಡಿ.

ಈ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲನು ಚದುವಂಡಿ.

ನಗ	ನರಂ	ಜಲಂ	ವನಂ	ಜನಂ
ಜಮ	ಶಂಕರಂ	ಪಂಕಜಂ	ಗಂಡಂ	ಪಂಡಗ
ಈಶ	ವಂಶಂ	ಡೆಗಡಂ	ಪವನಂ	ಗಮನಂ
ಗಯ	ಪಯನಂ	ನಗರಂ	ಕಲಶಂ	ಮಲಗಡಂ
ಪರವಶಂ	ಕವನಂ	ಶಯನಂ	ಜಯಂ	ಅಲಗಡಂ
ಜರಪದಂ	ಸದವದಂ	ನರಕಂ	ಪಂಜರಂ	ಡೆಡವದಂ

ಉ) ಐ ಪದಾಲಲ್ ಏ ಅಕ್ಷರಂ ಎತ್ತುವ ಸಾರ್ಥ ವಚಿಂದಿ? ಏ ಅಕ್ಷರಂ ತತ್ತುವ ಸಾರ್ಥ ವಚಿಂದಿ?

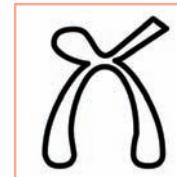

III

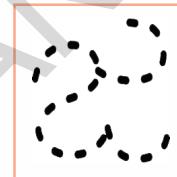
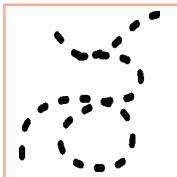
రాయండి

అ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

అ) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

శనగ

జలజ

జద

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. బొమ్మలో పిల్లలు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో సంభాషణ ఉపాంచి చెప్పండి.

6. తబల

తబల తబల తబల

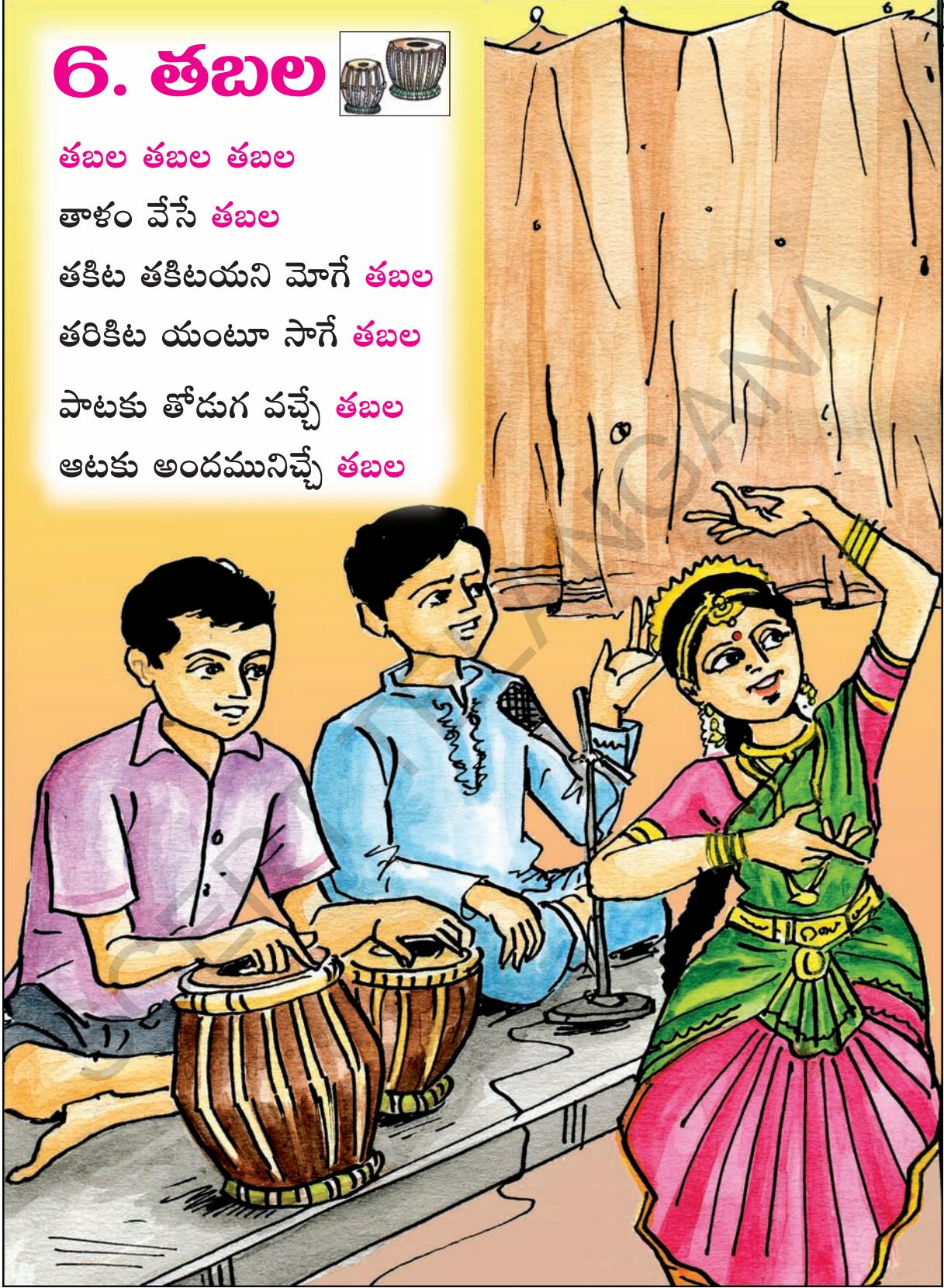
తాళం వేనే తబల

తకిట తకిటయని మోగే తబల

తరికిట యంటూ సాగే తబల

పాటకు తోడుగ వచ్చే తబల

ఆటకు అందమునిచ్చే తబల

I

వినంది - మాట్లాడండి

- ఆ) పారం బొమ్మలోని వారు ఏం చేస్తున్నారు?
- ఆ) మీకు తెలిసిన వాయిద్యాల పేర్లు చెప్పండి.
- ఇ) మీకు ఏ వాయిద్యమంటే ఇష్టం? ఎందుకు?

II

చదువండి

- ఆ) గేయంలో 'తబల' పదాన్ని గుర్తించి '○' చుట్టుండి.
- ఆ) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి.

తబల

త బ ల

త బ ల

- ఇ) ఇప్పటి వరకు మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలను వర్ణమాలలో చూపండి.

44

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

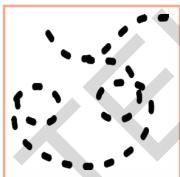
ఈ) కింది పదాలను చదువండి.

ఈత	తడక	బతకడం	తలగడ	తపన
జత	నలత	లత కలం	అంబరం	గతం
డెత	బలగం	కనబడడం	సంతకం	తరంగం
తల	అబల	అవతల	పంతం	తగరం
తరం	గబగబ	అజంత	తగలడం	కమతం
జనత	బలపం	శతకం	అంతరం	మమత

III ರಾಯಂಡಿ

ಅ) ಕಿಂದಿ ಅಕ್ಷರಾಲನು ಗೆತ್ತಲ ಮಧ್ಯಲೋ ರಾಯಂಡಿ, ತರುವಾತ ಚುಕ್ಕಲು ಕಲುಪುತ್ತಾ ರಾಯಂಡಿ.

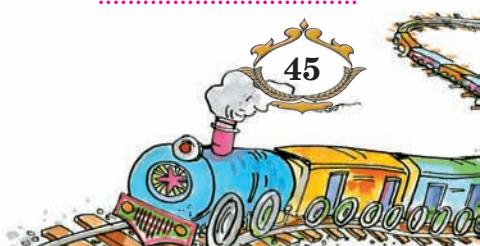

ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲನು ಗೀತಕ್ಕೆ ಅಂದಂಗ ರಾಯಂಡಿ.

తుబల

లభ్యాద

బలపు

2) బొమ్మలను చూసి కింది భాషీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

- 1) పలకపై తో రాస్తున్నాడు.

పలకపై తో రాస్తున్నాడు.

- 2) చెరువులో సల్చాన్ కొడుతున్నాడు.

చెరువులో సల్చాన్ కొడుతున్నాడు.

- 3) సుమన్ వాయస్తున్నాడు.

సుమన్ వాయస్తున్నాడు.

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

7. చదరంగం ఆట

ఆట ఆట చదరంగం ఆట
తెల్లని నల్లని గడులకు నడుమ
పావులు కదుపుతు ఆడే ఆట
ఆట ఆట చదరంగం ఆట
బంటె, గుర్రం, రాజు, మంత్రి
వినుగు, భటులతో ఆడే ఆట
ఆట ఆట చదరంగం ఆట
ఎత్తుకు పై ఎత్తులు వేస్తూ
అదను చూసి ఓడించే ఆట
ఆట ఆట చదరంగం ఆట

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) పారం బొమ్మను చూడండి. పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి.

ఆ) మీకు తెలిసిన ఒక ఆట ఎట్లా ఆడతారో చెప్పండి.

II

చదువండి

అ) కింది గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. పారంలో వీటిని గుర్తించి 'O' చుట్టుండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

5వ అక్షరం ఏమిటి?

6వ అక్షరం ఏమిటి?

5, 2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

3, 4 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

1, 2, 3 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

ఆ) ఇప్పటి వరకు మీరు నేర్చుకొన్న అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి. వాటితో మొదలయ్యే పదాలను చెప్పండి.

48

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉత్సత్తు పంచిణీ 2021-22

ఇ) కింది పదాలను చదువండి.

దండ	ఆట	ఆశ	ఆవ	ఆన	ఊట
చంపక	దయ	చవక	గజం	జంట	వంట
మంట	గంట	దవడ	పంట	దండన	చలం
కంచం	మంచం	దండ	నటన	నందనం	చదరం
ఆగడం	జగం	దండకం	ఆశయం	ఆలయం	చందనం
వందనం	వంచన	అందటం	ఆచమనం	దంచడం	గడపడం
పంచడం	వచనం	ఈదగలం	చదవడం	చకచక	చరచర

III

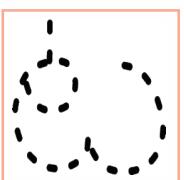
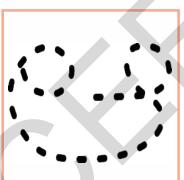
రాయండి

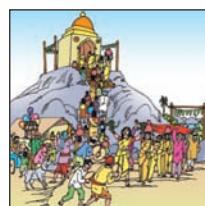
అ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

ఆ) కింది అక్షరాలను కలుపుతూ రాయండి.

ఇ) కింది బొమ్మల ఆధారంగా లోపించిన అక్షరాలను రాయండి. పదాలను చదువండి.

మం

ండ గం

లయం వం

శైలంగా జ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

ఈ) బొమ్మలను చూసి భారీలలో స్వరేన పదాలను రాయండి.

- 1) తాత మీద పడుకున్నాడు.

తాత మీద పడుకున్నాడు.

- 2) మమత కొడుతున్నది.

మమత కొడుతున్నది.

- 3) ఫరీద చేస్తున్నాడు.

ఫరీద చేస్తున్నాడు.

- 4) ఏనగు తెలుపు రంగులో ఉంటుంది.

ఏనగు తెలుపు రంగులో ఉంటుంది.

IV

సృజనాత్మకత

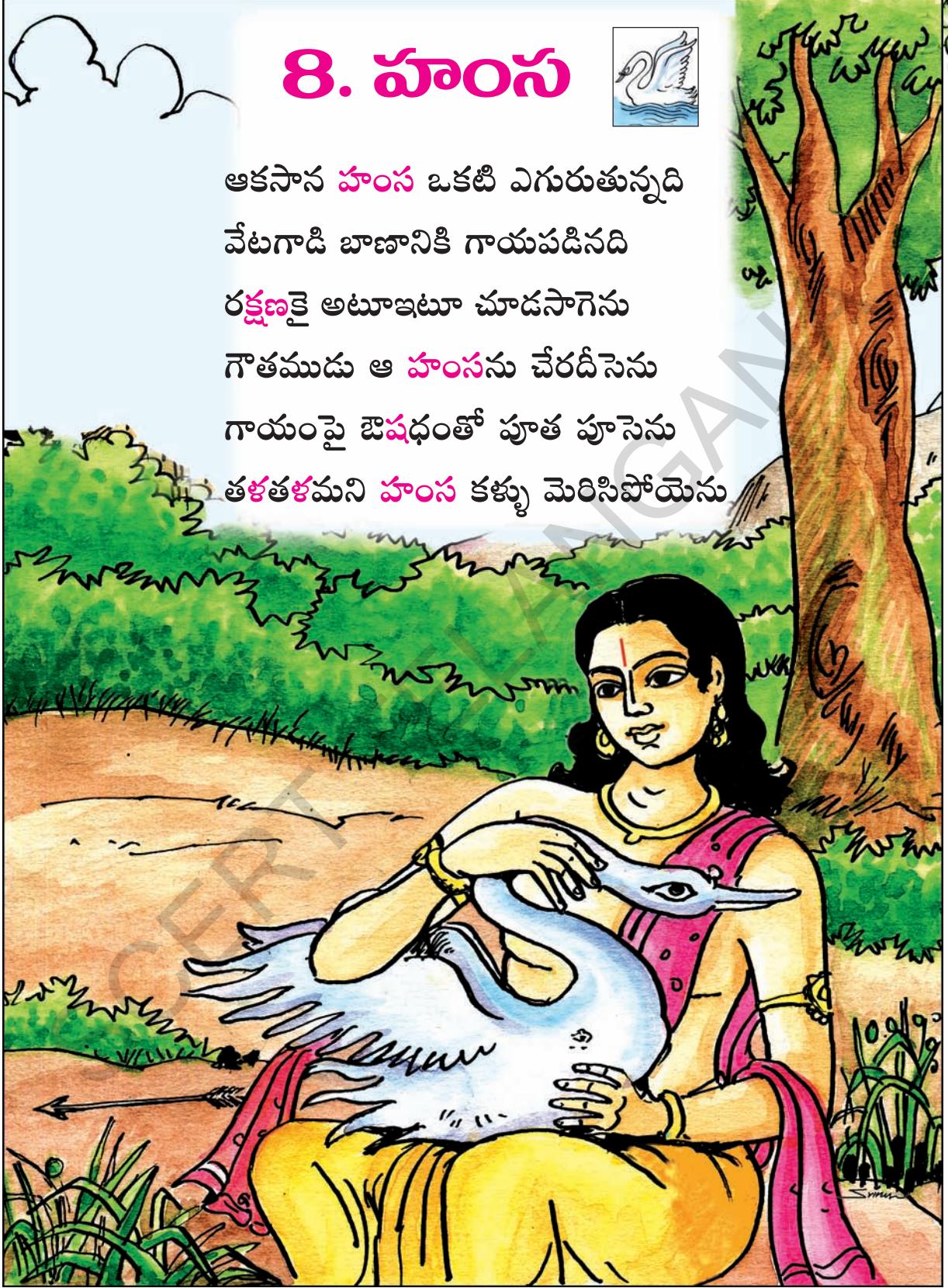
‘చదరంగం’ బోర్డును తయారుచేయండి. రంగులు వేయండి. దాన్ని ప్రదర్శించండి.

8. హంస

ఆకసాన హంస ఒకటి ఎగురుతున్నది
 వేటగాడి బాణానికి గాయపడినది
 రక్షణకై అటూఇటూ చూడసాగెను
 గౌతముడు ఆ హంసను చేరదీసెను
 గాయంపై జౌపథంతో పూత పూసెను
 తళతళమని హంస కళ్ళు మెరిసిపోయెను

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) పక్కనున్న బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు? వారు ఏం చేస్తున్నారు?

ఆ) మనం ఎవరెవరికి ఎలాంటి సహాయం చేయవచ్చే చెప్పండి.

II చదువండి

అ) పారంలో ‘హ, స, ష, త, ణ, క్ష’ అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గడిలో ఉన్న అక్షరాన్ని పదాలలో గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

- 1) హలం, హంస, హతం, హరం
- 2) సహజం, సరళ, సహనం, సమత
- 3) చషకం, షడంగం, షండం
- 4) కత, తతతత, గతం, దతం
- 5) క్షమ, ఆక్షరం, పక్షం, రక్ష

హ

స

ష

త

క్ష

ఇ) కింది పదాలను చదువండి.

అహం	హలం	హంస	కలహం	దహనం	హవనం
సంత	సమంత	సంపద	సకలం	సవరం	సహనం
డఃత	కత	గతం	సరత	కతంకం	గరతం
లక్ష	కక్ష	క్షయ	ఆంక్ష	దక్షత	రక్షణ
చషకం	షండం	షడంగం	రణం	గణం	ఆరణం

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

ఓ

ఔ

సు

హా

తృ

క్ష

ఆ) కింది పదాలను చూసి అందంగా రాయండి.

హంస

రక్షణ

గణన

సరళ

ఇ) వర్షమాల ఆధారంగా రెండక్కరాల పదాలు, మూడక్కరాల పదాలు, నాలుగక్కరాల పదాలను రాయండి.

రెండక్కరాల పదాలు	మూడక్కరాల పదాలు	నాలుగక్కరాల పదాలు

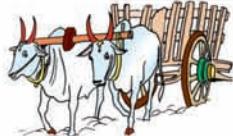
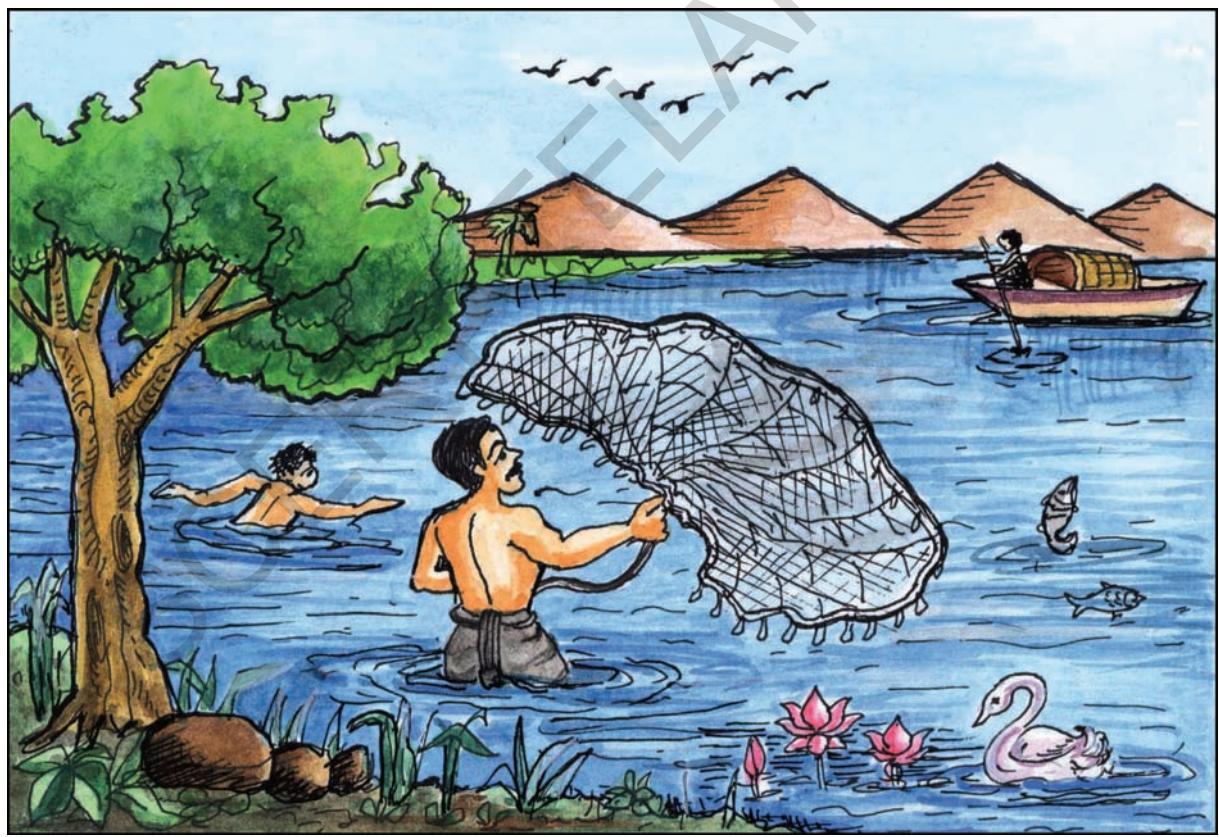
ఈ) కింది గ్రహాలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

క	త	హ	ల
య	క	త	ర
జ	ష	ణ	గ
చ	శ	స	ం

IV సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. కథ చెప్పండి.

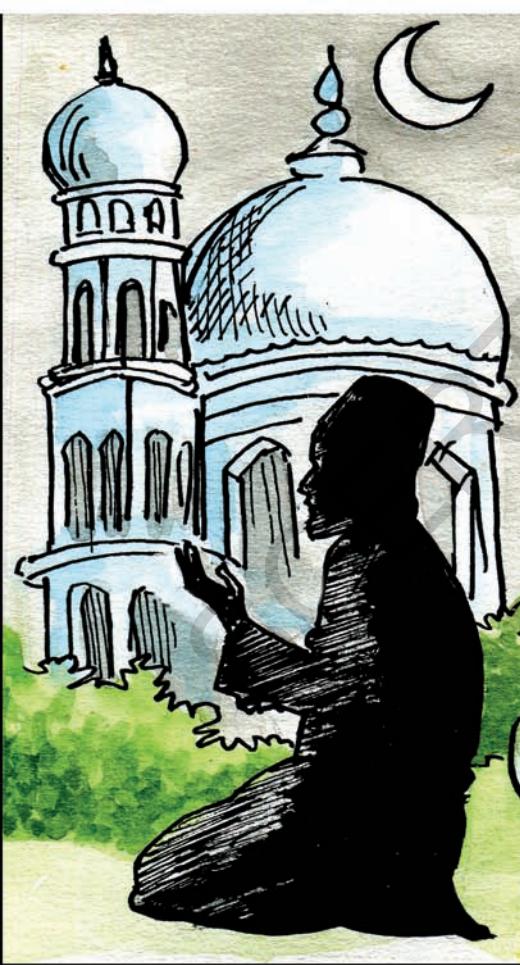

9. రంజన్

రంజన్ పండుగ వచ్చింది
సంబరమెంతో తెచ్చింది
కొత్త బట్టలు తొడిగాము
బంటికి సెంటు పూరాము
భక్తితో నమాజ్ చేశాము
దోస్తులందరిని కలిశాము
ఈద్ ముబారక్ చెప్పాము
పీరిఖుర్మ పంచాము

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) మీరు కొత్త బట్టలు ఎప్పుడెప్పుడు వేసుకుంటారు?
- అ) మీరు జరుపుకొనే పండుగలు ఏవి?
- ఇ) నీకు ఏ పండుగ అంటే ఇష్టం? ఎందుకు?
- ఈ) మీరు ఆ పండుగను ఎలా జరుపుకుంటారో చెప్పండి.

II

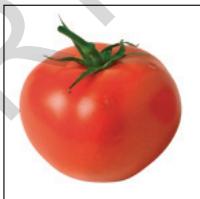
చదువండి

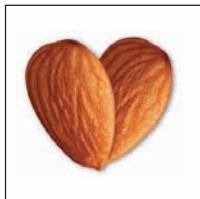
- అ) పారంలో ‘→’ ఉన్న అక్షరాలను గుర్తించి చదువండి.
- అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి కింద పేర్లను చదువండి. వాటిలో ‘→’ ఉన్న అక్షరాలను గుర్తించండి.

చాప

టమాట

బాదాం

జామకాయ

తామర

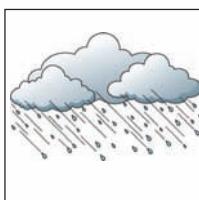
గాలం

కాగడా

మందారం

వాన

పాప

ఇ) గళ్లో ఉన్న అక్షరాలను చదువండి. వీటితో పదాలు తయారుచేసి చెప్పండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
కా	గా	చా	జా	టా	డా	తా	దా	నా	పా	బా	మా	యా	రా	లా	వా	శా	షా	సా	హో	ళా	క్షా

ఈ) కింది పదాలను చదువండి.

మాట	వాన	జామ	చాచా	కాయ	గాలం
చాప	శారద	టమాట	కాగడా	గాయం	తాత
దానం	నావ	పాప	బాట	మాత	హరం
యాగం	రాగం	దాత	గలాట	కళాశాల	పారశాల
తారక్	సాగర్	కలామ్	నమాజ్	చాయ్	కాగజ్ నగర్
అలహబాద్	రాజన్	రామ్	నవాబ్	హల్చల్	దన్బాద్

ఇ) కింది పదాలను జతపరిచి చదువండి. రాయండి.

తామర	కాలం	1) _____
కాకర	మాట	2) _____
సాయం	కాడ	3) _____
మామ	పాట	4) _____
వాన	కాయ	5) _____

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ‘~’, ‘=’ చేర్చి రాయండి.

~	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	తు
~	కా																					
=	క్ర																					

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. ఆ పదాలలోని మొదటి అక్షరానికి ‘~’ పెట్టి రాయండి.

ఉదా:	కలం	కాలం	పదం	_____	నదం	_____
	గలం	_____	జడ	_____	దనం	_____
	వరం	_____	దరం	_____	డబూ	_____
	రమ	_____	జతకం	_____	తర	_____

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. ఆ పదాలలోని చివరి అక్షరానికి ‘పాల్చు’ (=) పెట్టి రాయండి.

బజార	:	చాయ	:	_____
చమక	:	గరమ	:	_____
కంగన	:	పంచ	:	_____
పాయల	:	కాగజ	:	_____

ఈ) కింది గళ్లలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

న	ప	కా	ఆ	బా
న	ట	క	న	దం
ట	మా	ర	ప	ఆ
జా	మ	కా	య	వ

ఉదా: కాకరకాయ _____

IV

సృజనాత్మకత

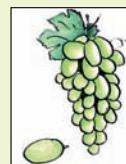
- అ) తెలుగులో కొన్ని గ్రీటింగు కార్డులు సేకరించండి. వాటిని చార్ట్‌పై అతికించండి.
అవి వేటికి సంబంధించినవో చెప్పండి.
- ఆ) మీకు ఇష్టమైన పండుగ సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ ఒక గ్రీటింగ్ కార్డు తయారుచేయండి. ఇక్కడ అతికించండి.

SCERT TELANGANA

10. అంగూరు పండు

ఒక అడవిలో ఒక నక్క అంగూరు పండు తినాలని అనుకున్నది. ఎక్కడెక్కడో తిరిగింది. ఐదారు తోటలు చూసింది. చివరకు అంగూరు తోటకు పోయింది. అంగూరులను చూసింది. పండ్ల కోసం ఉరికింది. అంగూరు పండ్లను అందుకుండామని ఎగిరింది. ఎంత ఎగిరినా ఒక్క అంగూరు పండు కూడా అందలేదు. ఏడుపు వచ్చింది. “అంగూరు పండు మలువు” అనుకుని వెనుకకు తిరిగింది. ఇంతలో ఒక ఉడుత అంగూరు పండ్లను కిందికి వేసింది. నక్క ఆ అంగూరు పండ్లను తిన్నది. “అంగూరు పండు ఎంతో పసందు” అనుకుంటూ ఇంటికి పోయింది.

I

వినంది - మాట్లాడంది

- అ) “అంగూరు పండు” కథను సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

- ఆ) అంగూరులు కాకుండా మీకు ఇంకా ఏమే పండ్లంటే ఇష్టం?
- ఇ) ఏమే పండ్లతో ఏమి తయారు చేస్తారు?

II

చదువంది

- అ) కథలో ‘ఁ, ః’ ఉన్న పదాలను గుర్తించండి. వాటిలో ‘ఁ’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టండి. ‘�’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘□’ గీయండి.
- ఆ) కథలో ‘ఇ, ఉ, ఎ, ఏ, ఐ’ ఉన్న పదాలను గుర్తించండి. వాటికి ‘□’ గీయండి.
- ఇ) బొమ్మలను చూడండి. దాని పక్కనున్న పదాలలో ఏది సరైనదో గుర్తించి ఆ పదం కింద గీత గీయండి.

1)

ఐగు

ఐదు

ఐదు

2)

ఎగును

ఎనుగు

ఎనగు

- 3) ఎలిక ఎకుల ఎలుక
- 4) ఇటుక ఇకట్ట ఇకట
- 5) ఉడతు ఉడుత ఉతడు

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. వాటిలో ‘ ఇ, ఉ, ఎ, ఏ, ఐ ’ లను గుర్తించి ‘ ○ ’ చేట్లుండి.

ఇల	ఇటుక	ఇరుసు	ఇనుక	ఇంపు
ఉమ	ఉరుము	ఉడుము	ఉరుకు	ఉంగరం
ఎర	ఎద	ఎండ	ఎవరు	ఎరుపు
ఏరు	ఏడు	ఏకం	ఏనుగు	ఏకాంతం
ఐదు	ఐసు	ఐదవ	ఐదుగురు	ఐరావతం
పాము	ఆరు	నాలుక	నాలుగు	పదహోరు
నూరు	మూడు	కూడు	దూడ	పదమూడు
కాలు	ఊరు	కలువ	ఎలుక	నలుగురు

ఉ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలలోని తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

కుండ - కూజా	తురుము - తూము	శునకం - శూలం
గుడి - గూడు	దురద - దూరం	రుచి - రూపం
రాజు - జూలు	మునుగు - మూలుగు	యువత - యూరప్
నుదురు - నూరు	బురద - బూటు	పులుసు - పూలు
చురుకు - చూరు	బుడమ - బూర	ముర - మూర

III

రాయండి

అ) గళ్లోని అక్షరాలకు ‘ఎ, ఐ, ఉ, ఋ’ చేర్చి రాయండి.

ఎ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	ఝ
ఎ																						
ఐ																						
ఉ																						
ఋ																						

అ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి ‘ఎ’ చేర్చి రాయండి.

1) తా ర్ ఉ =

5) వ ద ల ఉ =

2) ఉ ర క ఉ =

6) ఉ త క ఉ =

3) ప ల ప ఉ =

7) అ త క ఉ =

4) న మ ల ఉ =

8) క ల ప ఉ =

ఇ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరానికి ‘ఋ’ చేర్చి రాయండి. చదువండి.

1) చ రు ఋ =

6) ప వ ఋ =

2) మ కు డు ఋ =

7) న క లు ఋ =

3) మ డు ఋ =

8) బు ర ఋ =

4) క తు రు ఋ =

9) త క ము ఋ =

5) ద ర ము ఋ =

10) గ డు ఋ =

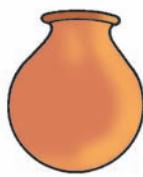

ఈ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

7

IV సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మ ఆధారంగా కథ చెప్పండి.

64

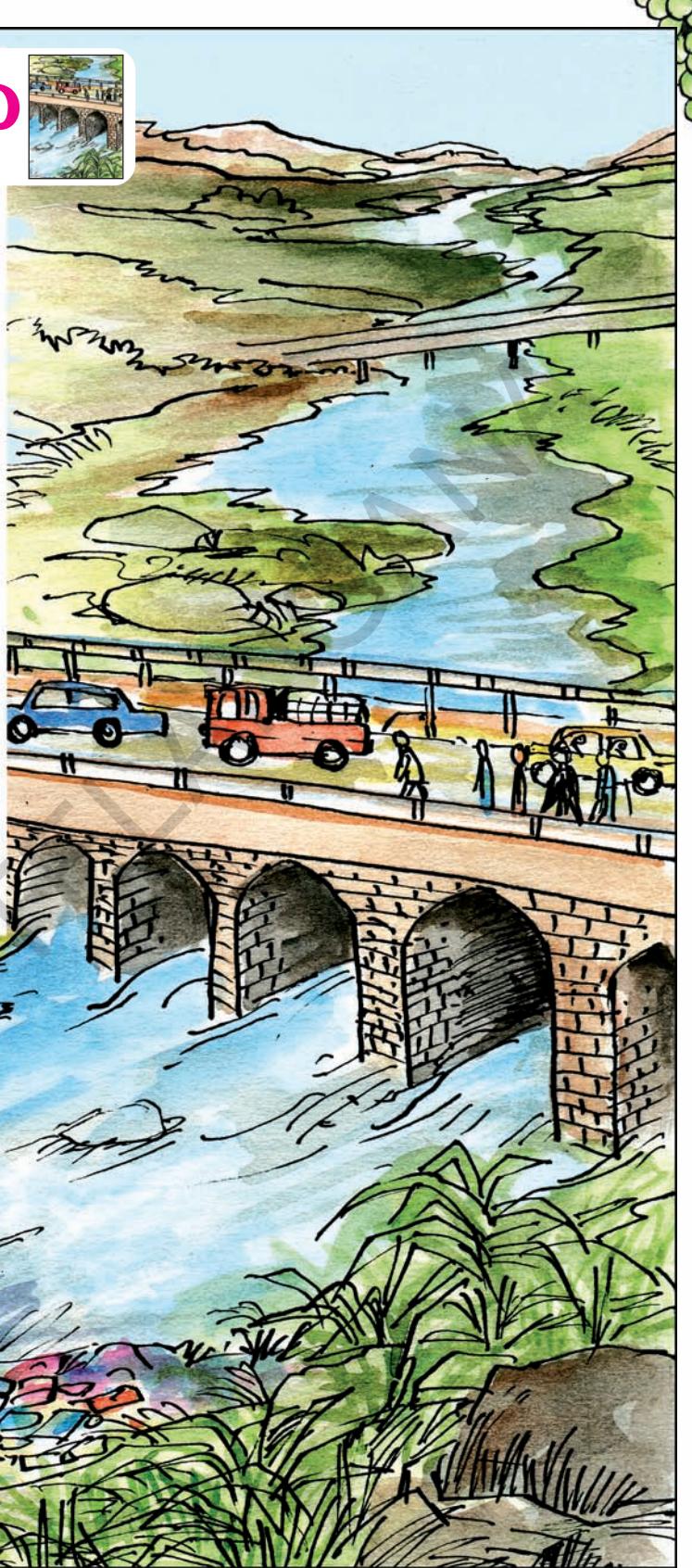
తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

11. మూసినది

అందమైన మూసినది
 వన్నెతెచ్చ ఒకనాడు
 ఒంపులతో సొంపులతో
 ముచ్చుటేన మలుపులతో
 గలగలమను పరుగులతో
 అలలతోని ఓలలాడె
 మురికినీరు చెత్తుచేరి
 కలుషితమయే ఈనాడు
 ఔదార్యం చూపి మనము
 మూసినది నాదరించి
 మురికినంత తొలగించి
 ఔరా! అనిపించుదాం

I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) మీకు తెలిసిన నదుల పేర్లు
చెప్పండి.

ఆ) నదుల వల్ల కలిగే లాభాలు
ఏమిటి?

ఇ) నదులు కలుపితమైతే కలిగే నష్టాలు
ఏమిటి?

II

చదువండి

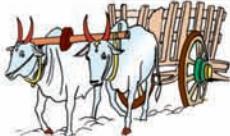

అ) గేయంలో కింది వాక్యాలను గుర్తించండి. వాటి కింద కింద గీత గీయండి.

- 1) మూసీనది నాదరించి
- 2) అలలతోని ఓలలాడె
- 3) ఔరా! అనిపించుదాం
- 4) మురికినీరు చెత్తచేరి

ఆ) గేయంలో ‘ఎ, తి, ఉన్న పదాలను గుర్తించండి వాటిలో ‘ఎ, తి, ఉన్న అక్షరాలకు ‘ఉ’ చుట్టండి. ఆ అక్షరాలను గుణింతాల చార్పులో గుర్తించండి.

ఇ) గేయంలో ‘ఒ, ఓ, ఔ’ ఉన్న పదాలకు ‘_____’ గీయండి. వాటిని పలుకండి.

ఈ) కింది గుణింతాక్షరాలను చదువండి. పదాలలోని ఖాళీలలో సరైన అక్షరాలను రాయండి.

(గీ, తీ, సి, చి, నీ, తీ, సీ, వి, చీ)

1) అర _____

2) సం _____

3) _____ త

4) _____ నడం

5) _____ రు

6) ఆ _____ రి

7) ఉ _____ రికాయ

8) _____ కటి

9) ర _____ దు

ఊ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలను స్వప్తంగా చదువండి. వీటితో పదాలు చెప్పండి.

ఇ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	హ	ఝ	క్ష
ఊ	కీ	గి	చి	జి	టి	డి	తి	ది	ని	పి	బి	మి	యి	రి	లి	వి	శి	షి	హి	ఝి	క్షి
ఊ	క్కి	గీ	చీ	జీ	టీ	డీ	తీ	దీ	నీ	పీ	బీ	మీ	యీ	రీ	లీ	వీ	శీ	షీ	హీ	ఝీ	క్షీ

ఊ) గీత గీసిన అక్షరాలలోని తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలు చదువండి. ఆ అక్షరాలను పై గుణింతాల పట్టికలో ‘O’ తో గుర్తించండి.

కిటికి - కీటకం

గిలక - గీత

జింక - జీడి

తిలకం - తీగ

సినిమా - సీసా

టింకు - టీకా

శీరం - శీతలం

హిమం - హీనం

నిజం - నీడ

పిలక - పీట

మిరప - మీగడ

రింగు - రీలు

లివరు - లీటరు

పసిడి - మనీదు

దివి - దీవి

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ~, ౦, ే, ు, ా జతచేసి రాయండి.

~	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్ష
౦																						
ే																						
ు																						
ా																						

ఆ) బొమ్మకు బదులు పదం చేర్చి పూర్తి వాక్యం రాయండి.

1)

పండును తినాలని

కు ఆశ.

2)

వంటిది.

3)

కలిసి ఉంటాయి.

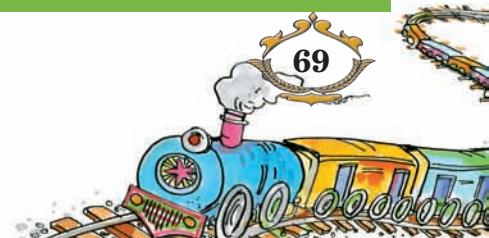
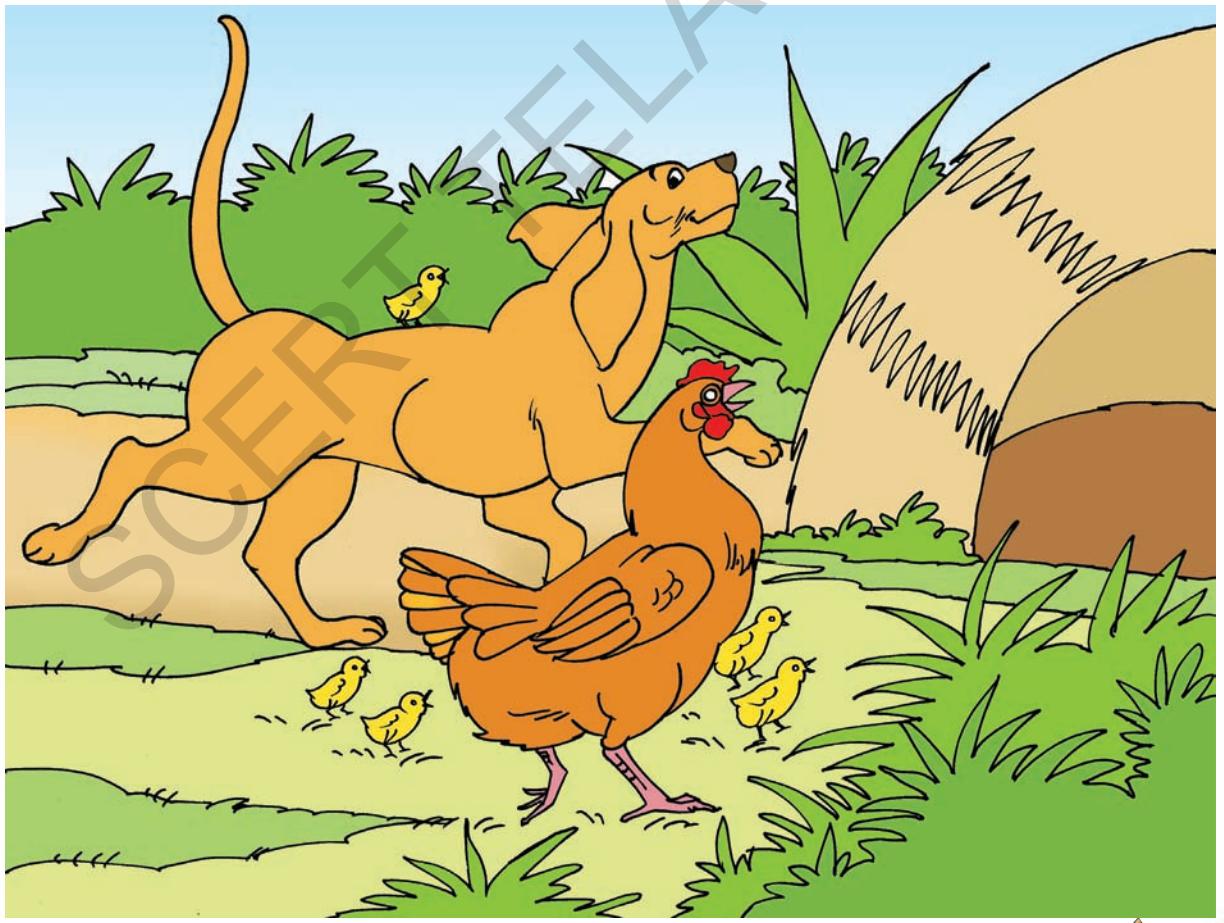
ఇ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను బొమ్మల కింద రాయండి.

IV సృజనాత్మకత

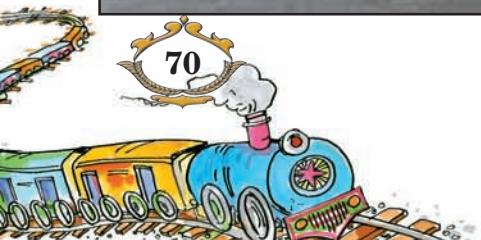
కింది బొమ్మ ఆధారంగా కథ చెప్పండి.

12. గండిపేట చెరువు

గండిపేట చెరువు హైదరాబాదులో ఉంది. గండిపేట చెరువు దగ్గరలో ఓషియన్ పార్కు ఉంది. వేసవి సెలవులలో పిల్లలూ, పెద్దలూ ఆనందంగా గడపడానికి ఇక్కడికి వస్తారు. గండిపేట చెరువు దగ్గర అమృవారి గుడి ఉన్నది. ఆషాధమాసంలో అమృవారికి బోనాలు సమర్పిస్తారు. గండిపేట చెరువులాంటి పెద్ద పెద్ద చెరువులు తెలంగాణలో ఎన్నో ఉన్నాయి. గండిపేట చెరువులాంటి తాగునీటి వనరులను కలుపితం కాకుండా కాపాడుకోవాలి.

I

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) మీరు చూసిన చెరువు గురించి చెప్పండి.
- అ) చెరువుల వల్ల ఉపయోగాలు ఏమిటి?
- ఇ) చెరువులను కలుపితం కాకుండా ఎలా కాపాడుకోవాలి?

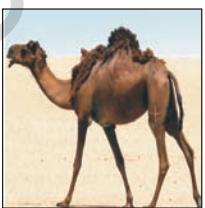

II

చదువండి

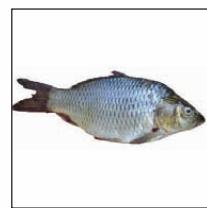
- అ) పారంలో కింది వాక్యాలు, పదాలను గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి. పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి.
- 1) గండిపేట చెరువులాంటి పెద్ద పెద్ద చెరువులు
 - 2) వేసవి సెలవులలో పిల్లలూ, పెద్దలూ
 - 3) పేరు, తెలంగాణ, చెరువు, గండిపేట
- అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి కింద పేర్లను చదువండి. ‘- , - ’ ఉన్న అక్షరాలకు‘○’ చుట్టుండి.

బంట

తేనెటీగ

చేప

మేక

చెవి

ఇ) కింది గళ్లలో ఉన్న అక్షరాలను చదువండి. వీటితో పదాలు చెప్పండి.

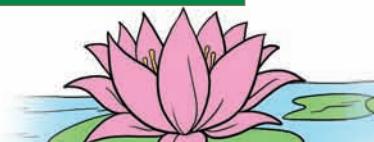
ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	శ	శ్చ
ఁ	కె	గె	చె	జె	టె	డె	తె	దె	నె	పె	బె	మె	యె	రె	లె	వె	శె	షె	సె	హె	శె	శ్చె
ఁ	కే	గే	చే	జే	టే	డే	తే	దే	నే	పే	బే	మే	యే	రే	లే	వే	శే	షే	సే	హే	శే	శ్చే

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. వీటితో ‘=’, ‘≠’ అక్షరాల కింద గీత గీయండి.

నెల	ఆమె	అందె	ఒంటె	రంకె	రెండు
వెల	తెగ	తెలుపు	పెరుగు	కంచె	సెలపు
మెరుపు	అరిసె	గారెలు	కెరటం	దండెం	వెలుగు
చెరుకు	మెంతికూర	నెలవంక	బెండకాయ	తెలంగాణ	అరటిగెల
కేక	గేదె	చేను	జేబు	టేకు	డేగ
తేలు	దేవుడు	నేల	పేరు	బేరం	మేడ
సెలయేరు	రేగు	లేగదూడ	వేప	శేరు	సేవ
పేమం	దేవకి	జేజేలు	తేనెటీగ	మేడిపండు	పేదరికం

ఉ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ పదాలను చదువండి.

చెలక - చేను	బెండ - బేరం	పెరుగు - పేరు
మెడ - మేడ	రెండు - రేగుపండు	నెల - నేల
టెంక - టేకు	పందెము - కుందేలు	కెరటం - కేక
జెండా - జేజేలు	గెలుపు - గేలి	వెదురు - వేరు
గుండె - ఫిండెలు	సెలపు - సేరు	తెలుపు - తేలు

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ‘న’, ‘స’ ఉంచి రాయండి.

✓	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	హ	ళ	ఘ
న																					
స																					

ఆ) పై అక్షరాలతో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

ఉదా: నేల

నేల

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ఇ) బొమ్మకు బదులు పదం చేర్చి పూర్తి వాక్యం రాయండి.

1) సంతలో ను అమ్ముతారు.

.....

2) కూర రుచిగా ఉంటుంది.

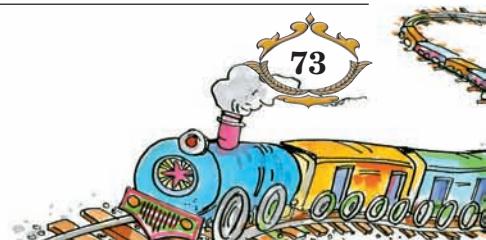

.....

3) చెరువులో లు ఉంటాయి.

.....

4) కు కు పరుగుపందెం.

ఈ) కింది గళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

వే	త	రి	సె	లు
యి	రా	బం	ల	టె
నే	కే	టె	వు	కం
ల	క	గె	లు	పు
వం	ప	ది	హే	ను

ఉదా: ఒంటె

IV

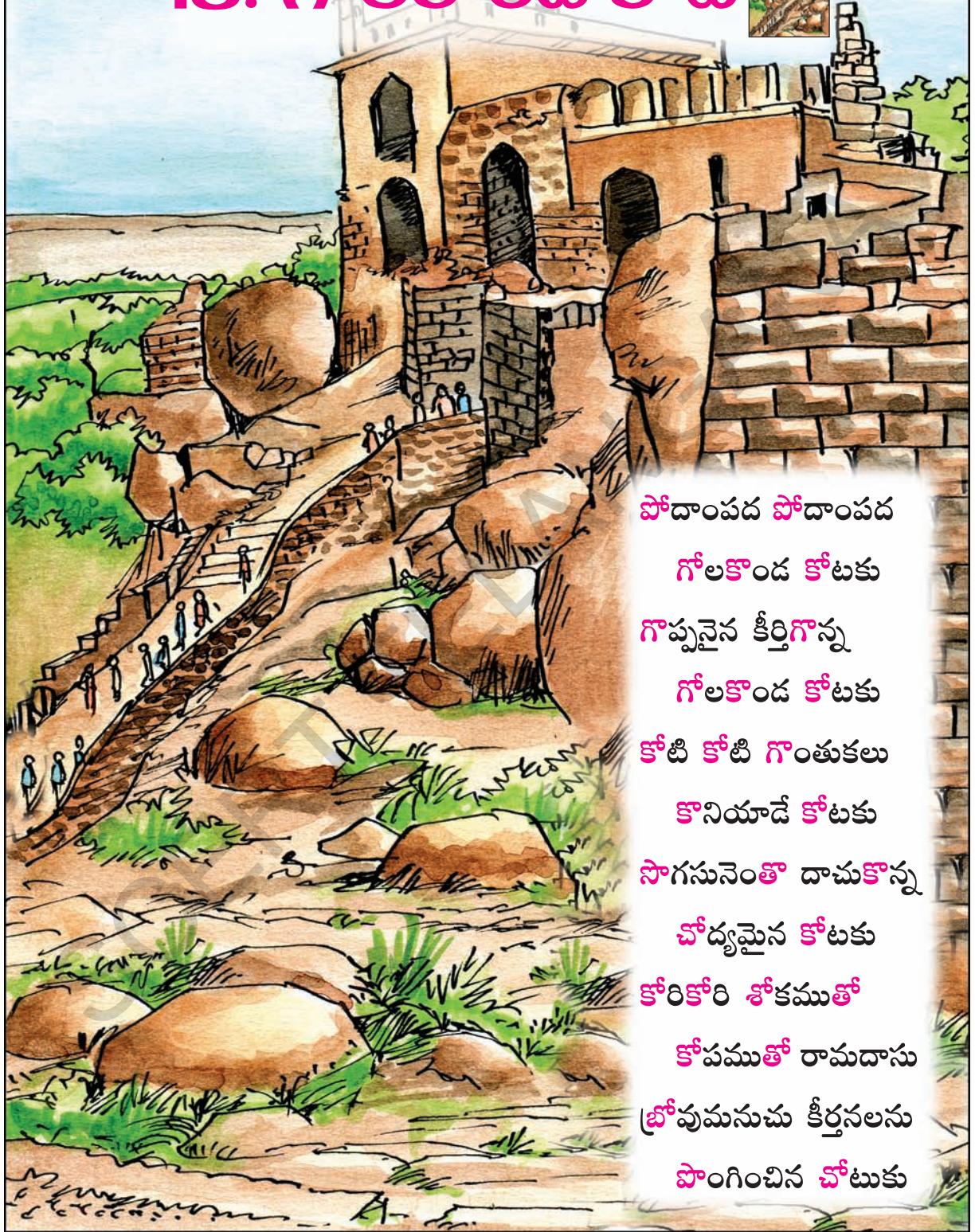
సృజనాత్మకత

కుందేలు, తాబేలుకు మధ్య పరుగుపందెం జరుగుతున్నది. కుందేలు, తాబేలు ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నాయో ఊహించి సంభాషణలు చెప్పండి.

13. గోలకొండ కోటు

పోదాంపద పోదాంపద
 గోలకొండ కోటుకు
 గొప్పనైన తీర్తిగొన్న
 గోలకొండ కోటుకు
 కోటి కోటి గొంతుకలు
 కొనియాడే కోటుకు
 సాగసునెంతూ దాచుకొన్న
 చోద్యమైన కోటుకు
 కోరికోరి శోకముతో
 కోపముతో రామదాసు
 బ్రోవుమనుచు కీర్తనలను
 పొంగించిన చోటుకు

I

వినంది - మాట్లాడండి

- అ) గోలకొండ గురించి ఏమి తెలుసుకొన్నారు?
- ఆ) ఇప్పటి వరకు మీరు ఏయే ప్రదేశాలు చూశారు?
- ఇ) వాటిలో మీకు నచ్చిన దాని గురించి చెప్పండి.

II

చదువండి

- అ) గేయంలో కింది వాక్యాలను గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గేయండి.

- 1) కోటి కోటి గొంతుకలు
- 2) కోపముతో రామదాసు
- 3) గోలుకొండ కోటకు

- అ) గేయంలో ‘ా’, ‘ాఁ’, ‘ాఁ’ అక్షరాలు ఉన్న పదాలు గుర్తించి వాటికి ‘O’ మట్టండి.
- ఇ) కింది పదాలలో గీతగీసిన అక్షరాలలో తేడా గుర్తిస్తూ చదువండి.

కొడుకు - కోడలు

దొర - దోస

లొసుగు - లోటు

గొడుగు - గోడ

నొసలు - నోరు

సొగసు - సోమరి

చౌరవ - చోటు

పొగరు - పోరు

కొంగ - కోతి

ఊంక - ఊలు

మొనలి - మోనం

బొంగరం - బోనం

తొందర - తోట

రొద - రోకలి

హొయలు - హోరు

III

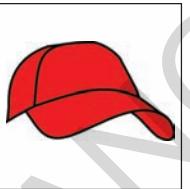
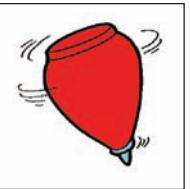
రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ‘ా’, ‘ాఁ’, చేర్చి గడులలో రాయండి.

✓	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	జ	ఝ
ా																						
ాఁ																						

ఆ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

ఇ) బొమ్మకు బదులుగా పదం చేర్చి వాక్యాలు రాయండి.

1) కాటు రోగాలకు మూలం.

2) తో దంచుదాము.

3) పొడవు.

4) గోపి తలమీద ఉంది.

5) నీటిలో ఉంటుంది.

ఈ) బొమ్మను చూసి ఖాళీలు పూరించండి.

లో	ఉంది.
ముందు	ఉంది.
మీద	ఉంది.
వెనుక	ఉంది.

IV

సృజనాత్మకత

‘ఔ’, ‘ఔ’ గుణింతాక్షరాలతో పేరు ఉండే జంతువు / పక్కి బొమ్మ గీయండి. దానికి రంగులు వేయండి. పేరు రాసి దాని గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

78

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ 2021-22

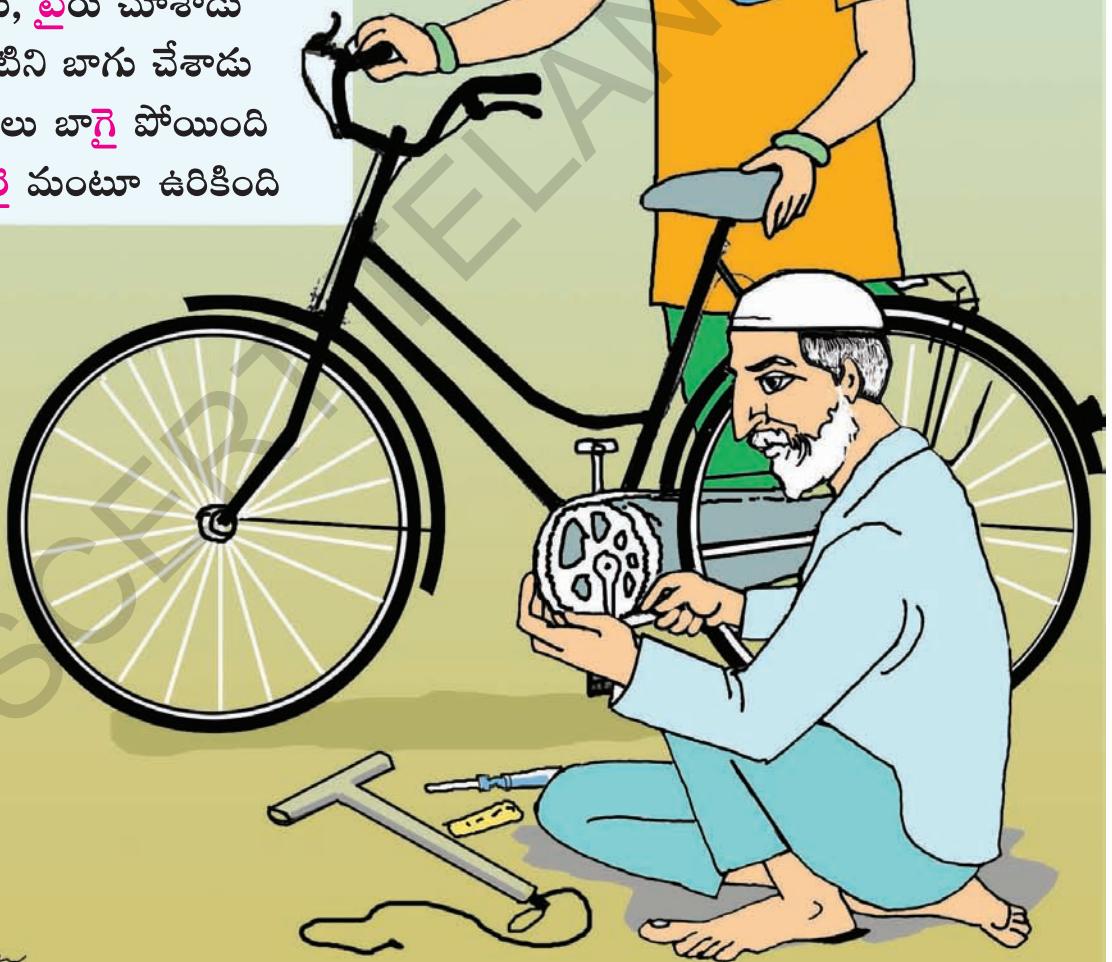

14. గౌతమి సైకిలు

గౌతమి సైకిలు ఎక్కింది
 తొనుకు దోరా వెళ్లింది
 తోవలో ట్రైరు పగిలింది
 సైకిలు చైను ఊడింది
 గౌతమి సైకిలు ఆపింది
 దిక్కుతోచక నిలుచుంది
 మాలాన చాచా వచ్చాడు
 “వీఘ్వంది?” అని అడిగాడు
 చైను, ట్రైరు చూశాడు
 రెంటిని బాగు చేశాడు
 సైకిలు బాగై పోయింది
 రై రై మంటూ ఊరికింది

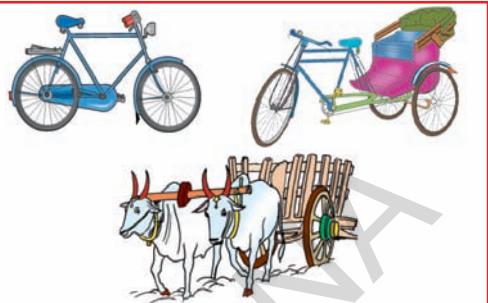
I

వినంది - మాట్లాడండి

అ) సైకిలుకు, మోటర్‌సైకిల్‌కు మధ్య తేడాలు చెప్పండి.

అ) పెత్తోలు లేకుండా నడిచే వాహనాలు ఏవి? వాటివల్ల లాభాలేమిటి?

II

చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను గేయంలో గుర్తించి. వాటి కింద గీత గేయండి.

- 1) రై రై మంటూ ఉరికింది
- 2) టొనుకు దౌరా పోయింది
- 3) మౌలాన చాచా వచ్చాడు

అ) గేయంలో ‘నై’ ఉన్న పదాలకు ‘○’ చుట్టుండి. ‘సౌ’ ఉన్న పదాలకు ‘□’గేయండి.

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాలను విడిగా స్ఫుర్తింగా పలుకండి.

కై - కైముది

శైలజ - శైరి

రైతు - రైతు

గైడు - గైరి

తైలము - తైడు

జైలు - జైళ్లి

చైనా - చైక

నైజాము - నైకరు

డైరీ - డైటు

దైవము - దైడు

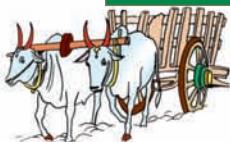
పైనసలు - పైడరు

మైదాకు - మైనము

పైరానా - పైరా

సైదులు - సైదామిని

టైరు - టైను

ఈ) కింది వాక్యాలను చదువండి. ఈ వాక్యాలలోని గుణింతాక్షరాలను గుర్తించండి.

- 1) నేను రోజుా బడికి పోతాను.
 - 2) మనీష్, శివ మైదానంలో అటలు ఆడుతారు.
 - 3) గౌసియా సైకిల్పై అంగడికి పోయింది.
 - 4) దైతులు పొలంలో వరిని పండించారు.
 - 5) రోజుా ఆకుకూరలు, కూరగాయలు తినాలి.
- ఉ) పై వాక్యాలలో ఏ గుణింతాక్షరాలు ఎక్కువగా ఉన్నవి? ఆ గుణింతపు గుర్తును, సంఖ్యను రాయండి.

III

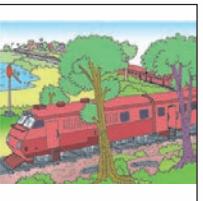
రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు ౦, ఔ చేర్చి రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	జ	క్ష
ఁ																						
ఁ																						

ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేరను బొమ్మల కింద రాయండి.

.....

.....

ఇ) గీత గీసిన అక్షరాలకు సరియగు గుణింతము (‘ఔ’ లేదా ‘ా’) చేర్చి వాక్యాలు తిరిగి రాయండి.

- 1) స్కిలు చను డిడింది. _____
- 2) గరి పసుపు రంగు గను వేసుకుంది. _____
- 3) టనుకు పోదామా. _____
- 4) రూపాయికి సూరు పసలు. _____
- 5) వరి ఫరు ఏపుగా పెరిగింది. _____

IV సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూసి కోతి ఏమనుకుంటున్నదో ఊహించి చెప్పండి. రాయండి.

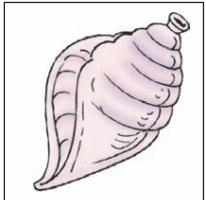
ప్రాజెక్టుపని

- ◆ ఇప్పటి వరకు మీరు నేర్చుకున్నా , ఽ , ఽ , ఁ , ఁ , రా గుణింతాలకు చెందిన బొమ్మలు సేకరించండి. వాటిని చార్టుపై అతికించండి. వాటి పేర్లు రాయండి. వాటిని చదివి వినిపించండి.

15. మహాప్రాణాలు

శంఖం

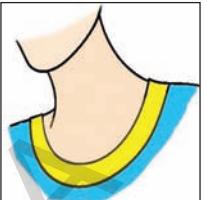
మేఘం

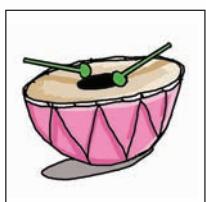
పించం

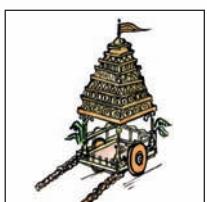
రుషం

కంరం

ధంకా

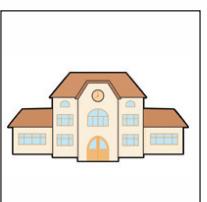
రథం

ధనం

ఫలం

భవనం

I

వినండి - మాట్లాడండి

పై బొమ్మల గురించి మాట్లాడండి.

II

చదువండి

అ) పారం బొమ్మలలో గులాబి రంగులోని ఆక్షరాలను విడిగా పలుకండి. వీటిని ‘మహాప్రాణాలు’ అంటారు. వర్షమాలలో వీటిని గుర్తించండి.

బ) కింది పదాలను చదువండి. వీటిలో మహాప్రాణాక్షరాలకు ‘O’ చుట్టుండి.

ఖగం, రేఖ, మఖ

ధమరుకం, గూడచారి, ధంకా

ఘనం, ఘుటన, ఘుటం

దశరథుడు, కథ, రథం

ఛాయ, వాంఛ, ఛేదన

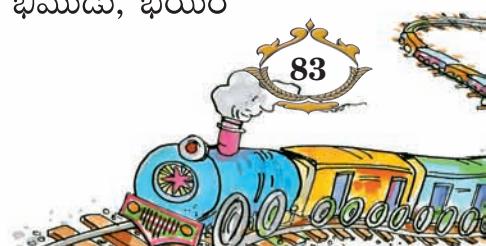
ధనం, ధరణి, రాధ

రుఖి, రుంకారం, రుషం

ఘణి, ఘలం, ఘలితం

పరనం, మరం, కంరం

భారతదేశం, భీముడు, భయం

ఇ) కింది పట్టికలోని గుణింత పదాలను చదువండి. ఏయే గుణింతాక్షరాలకు పదాలు లేవో చెప్పండి.

గుణింతం		పదాలు									
తలకట్టు	ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	
దీర్ఘం	ఁ	కాడ	గాలం	చాయ	జామ	టాక	డాబా	తాత	దానం	నావ	
గుడి	ఁ	కిటికి	గిలక	చివర	జింక	బకటి	డింగరి	తిలకం	దివిటి	నిజం	
గుడిదీర్ఘం	ఁ	కీటకం	గీత	చీర	జీడి	తీకా	దీలా	తీగ	దీపం	నీడ	
కొమ్ము	ఁ	కుండ	గుడి	చురుకు	రాజు	కాటు	శిపుడు	తురుము	దురద	నుదురు	
కొమ్ముదీర్ఘం	ఁ	కూజా	గూడు	చూరు	జూలు	టూరు	గూడూరు	తూము	దూరం	నూరు	
ఎత్వం	ఁ	కెరటం	గెలుపు	చెలిక	జెండా	టెంక	దండెం	తెలుపు	పండెం	నెల	
ఎత్వందీర్ఘం	ఁ	కేక	గేదె	చేను	జేబు	టేకు	దేరా	తేలు	దేవుడు	నెల	
ఐత్వం	ఁ	కైక	గైడు	చైనా	జైలు	తైరు	డైరీ	తైలం	దైవం	నైజం	
ఒత్వం	ఁ	కొడుకు	గొడుగు	చొరవ	జొ	టొ	డొంక	తొందర	దొర	నొసలు	
ఖత్వందీర్ఘం	ఁ	కోడలు	గోడ	చోటు	జోల	టోపి	డోలు	తోట	దోస	నోరు	
చౌత్వం	ఁ	కౌముది	గౌరి	చౌక	జౌళి	టౌను	డౌటు	తౌడు	దౌడు	నౌకరు	
సున్న (అసున్నారు)	ఁ	కంప	గంప	చండనం	జంతువు	టంకం	డంబం	తంగేడు	దంచు	నంది	

పదాలు

ప	బ	మ	య	ర	ల	వ	శ	న	హ	త
పాట	బాజా	మామ	యాగం	రాగం	లాభం	వాన	శాపం	సాగర్	హారం	భత్తా
పిలక	బిరడా	మిరప	హయి	రింగు	లివరు	వింత	శిరం	సినిమా	హిమం	తాళీ
పీట	బీర	మీగడ	బియా	రీలు	లీటరు	ఏధి	శీతలం	సీసా	హీనం	భూటీ
పులుషు	బురద	మునుగు	యువత	రుచి	లుంగి	వాయువు	పునకం	సుందరుం	హుండి	తశ్చకు
పులు	బూటు	మూలుగు	యూరప్	రూపం	లూటీ	మావూరు	పూలం	సూది	హూనం	భూ
పెరుగు	బెరడు	మెడ	పోయెను	రెండు	లెంప	వెదురు	కాశె	సెలవు	పొలెన్	తె
పేరు	బెడీలు	మేడ	యే	రేసపుడు	లేత	వేరు	శేషం	సేరు	హేమం	కచ్చేబరం
పైసలు	బైరాగి	పైదాకు	యై	రైతు	లైను	వైరం	శైలి	సైకిలు	పైరానా	తై
పొగరు	బొంగరుం	మొనలి	యొక	రొద	లొసుగు	వొ	శొంటి	సొగసు	హొయలు	తొ
పోరు	బోనం	మోసం	యోగి	రోకలి	లోటు	పోవోయి	శోభ	సోమరి	హోరు	కాచోజి
పోదరు	బో	మోనం	యో	రోతు	లోకికం	వో	శోరి	సోధం	హోరా	తో
పండెం	బంతి	మందం	యంత్రం	రంపం	లంక	పంద	శంఖం	సంబురం	హంస	తాళం

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచిణీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ 2021-22

ఈ) గీత గీసిన అక్షరాలలో తేడా గుర్తిస్తూ చదువండి.

కరం - ఖరం

జడ - రురి

గతం - రథం

గంట - ఘుటం

పటం - పతనం

దయ - ధనం

మంచం - పించం

డజను - ధ్వమరు

బడి - భజన

కంటకం - కంతం

పరం - ఘలం

గద - ఘనం

ఉ) కింది వాక్యాలను ధారాళంగా చదువండి. ఏటిలో మహాప్రాణాక్షరాల కింద గీత గీయండి.

- 1) భారతదేశం విశాలమైనది. ఇది ఆసియా ఖండంలో ఉన్నది.
- 2) భోజనము తరువాత ఘలములు తింటే మంచిది.
- 3) రాధ భజన చేసింది.
- 4) శంకరుడు శంఖం ఊడాడు. ధమరుకం మోగించాడు.
- 5) పండుగరోజు దేవుడిని రథము మీద ఊరేగించారు. ఆలయానికి నిధిని సేకరించారు.
- 6) మేఘులు ఉరిమి వాన కురిసింది. నెమలి పించంతో ఆడింది.

ఊ) పై పదాలలోని మహాప్రాణాక్షరాల పదాలను కింద రాయండి.

III

రాయండి

అ) కింది అక్షరాలకు గుణింతాలు రాయండి.

ఐ	ఎ	ఉ	ఉ	ఁ	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా
ఖ													
ఘ													
చ													
రు													
ర													
ఢ													
ధ													
ఫ													
భ													
ణ													

ఆ) గళ్ల నుండి పదాలను వెతికి రాయండి.

ఉదా: రథము

ర	థ	భో	ర
ణ	మ	జ	థ
ము	రు	న	ము
ఫ	ల	ము	ఫో
ణి	శి	భి	రం

ఇ) కింది బొమ్మను చూడండి. బొమ్మ ఆధారంగా వాక్యాలు రాయండి.

IV

సృజనాత్మకత

కింది బొమ్మను చూడండి. కథను డోహించి చెప్పండి.

